

cions de caràcter representatiu, així com en òrgans de representació de caràcter sindical, cooperatiu o professional, sempre que estos es troben vinculats al sector agrari. També tindran la consideració d'activitats complementàries les activitats de transformació i venda directa dels productes de la seua explotació i les relacionades amb la conservació de l'espai natural i protecció del medi ambient, igual que les turístiques, cinegètiques i artesanals realitzades en la seua explotació.

2a. Que els rendiments anuals nets obtinguts de l'explotació agrària, per cada titular d'esta, no superen una quantia equivalent al 75 per cent de l'import, en còmput anual, de la base màxima de cotització establida en cada moment en el Règim General de la Seguretat Social.

3a. Que realitzen les labors agràries de forma personal i directa en estes explotacions, encara que ocupen treballadors per compte d'altri, sempre que no es tracte de més de dos treballadors fixos o, si es tracta de treballadors amb contracte de treball de duració determinada, que el nombre total de jornals satisfets als eventuals agraris no supere els 546 en un any, computat de data a data.

Les limitacions en la contractació de treballadors per compte d'altri, que es referix el paràgraf anterior, es consideren aplicables per cada explotació agrària. En cas que en l'explotació agrària hi haja dos o més titulars, tots en alta en este Règim Especial, s'afegirà al nombre de treballadors o jornals previstos en el paràgraf anterior un treballador fix més, o 273 jornals a l'any, en cas de treballadors eventuals, per cada titular de l'explotació agrària, exclòs el primer.»

2. L'article 3 queda redactat en els termes següents:

«Article 3.

Estaran igualment inclosos en este Règim Especial com a treballadors per compte propi el cònjuge i els parents, per consanguinitat i afinitat, fins al tercer grau inclusivament, del titular d'una explotació agrària, que no tinguen la consideració de treballadors per compte d'altri, sempre que siguen majors de 18 anys i realitzen l'activitat agrària de forma personal i directa en la corresponent explotació familiar.»

Disposició final segona. *Disposicions d'aplicació i desenrotllament*

S'autoritza el Govern per a dictar totes les disposicions d'aplicació i desenrotllament de la present Llei que siguen necessàries.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor*

1. La present Llei entrarà en vigor l'1 de gener de 2008.

2. No obstant el que disposa el número anterior, el que establixen les disposicions transitòries primera i segona, en les lletres a) i b) de la disposició derogatòria única i en la disposició final primera, serà aplicable a partir del dia primer del mes següent al de la publicació de la Llei en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 4 de juliol de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

13408 LLEI 19/2007, d'11 de juliol, contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport. («BOE» 166, de 12-7-2007.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

I

Hi ha una radical incompatibilitat entre esport i violència, qualsevol forma de violència, inclosa la verbal o aquella altra de més subtil, fonamentada en la trampa, l'engany i el menyspreu del joc net. Des de fa dècades esta idea central orienta el treball que, de forma concertada, realitzen la Unió Europea i les seues institucions, els poders públics competents en matèria d'esport de cada un dels seus països membres, així com el Comité Olímpic Internacional i les distintes organitzacions que conformen el sistema esportiu internacional. L'objectiu central que cohesiona l'acció diversificada de tan ampli espectre d'actors públics i privats és eradicar la violència de l'esport, a més de previndre, controlar i sancionar amb rigor qualsevol manifestació violenta en l'àmbit de l'activitat esportiva, molt especialment quan adquireix connotacions de signe racista, xenòfob o intolerant.

A pesar d'això i en un sentit ampli, la violència consisteix a aplicar la força sobre l'entorn. Per això, l'esport comporta sempre i en diversa mesura violència, en tant que ús de la força, que s'aplica bé sobre els elements (terra, aigua i aire), bé sobre les persones que esdevenen adversaris en l'àmbit esportiu. La violència en l'esport, aplicada de conformitat amb les seues pròpies regles, suposa una aplicació autoritzada de la força. Al contrari, si la força s'aplica contravenint les normes esportives, constitueix una infracció o una agressió antireglamentària. Així, és el mateix món de l'esport el que, en establir les seues regles en cada modalitat, determina el nivell de violència acceptable i quan esta aplicació de força és inadmissible per ser contrària als reglaments esportius. En este àmbit, un primer objectiu de les institucions públiques és promoure que el mateix àmbit esportiu, per mitjà de la seua pròpia autoregulació, gestione i limite l'aplicació de la força en l'esport, de manera que el seu ús siga compatible amb el respecte a la persona i amb una consciència social avançada.

D'altra banda, la violència en l'esport és un element estretament relacionat amb l'espectacle, per la mateixa atracció que genera el fenomen de la violència. Esta, pels esmentats motius, té sovint una gran repercussió en els mitjans de comunicació, que, de vegades, reproduïxen fins a la sacietat els incidents violents, siguen de paraula, siguen de fet. Esta presència de la violència esportiva en els mitjans de comunicació arriba a entelar, quan no a posar en dubte o a contradir, els valors intrínsecs de l'esport com a referent ètic i de comportaments.

La realitat de la violència en l'esport i la seua repercussió en els mitjans de comunicació és un reflex de la clara permissivitat social de la violència, permissivitat que es retroalimenta amb la intervenció de tots els agents de l'entorn esportiu sobre la base inicial de l'aplicació reglamentària o no de la força en l'esport i de la trobada entre adversaris, siguen esportistes, tècnics o dirigents.

Així, el fenomen de la violència en l'esport en la nostra societat és un fenomen complex que supera l'àmbit pròpiament esportiu i obliga les institucions públiques a adoptar mesures que fomenten la prevenció i incidisquen

en el control quan no en la sanció dels comportaments violents. Una gestió adequada de la violència comporta un enfocament global, fundat en els drets i llibertats fonamentals, la limitació del risc i la dels béns i de les persones. Sobre estos principis, al marge de fomentar una adequada gestió i autoregulació pel mateix món de l'esport, les institucions públiques han de proveir al món de l'esport del marc legal adequat que permeti la persecució de danys i agressions, l'atribució de les responsabilitats civils que corresponguen i l'adopció de les mesures de seguretat.

La violència en l'esport és, d'altra banda, un aprenentatge que s'inicia en les categories inferiors incidint de manera directa en el procés d'educació infantil i juvenil. Un enfocament global contra el fenomen de la violència en l'esport comporta així mateix la cooperació entre totes les administracions públiques i el respecte a l'àmbit de les seues específiques competències, en tant que el tractament d'este fenomen suposa la concurrència de diverses administracions, tant en l'àmbit esportiu com en el de la seguretat i en el dels espectacles públics.

Així mateix, la preocupació per fomentar la dimensió social de l'esport com a educador en valors forma part, també, del patrimoni comú europeu a l'hora de promoure iniciatives conjuntes dels poders públics i de les organitzacions esportives per a aconseguir que l'esport siga una escola de vida i de tolerància, especialment en la infància, l'adolescència i per als jòvens, que eduque i no deforme.

Una trobada en què prime l'esperit d'una competició justa, neta i entre iguals, en compte de la trampa, l'engany i la violència.

A Espanya i a Europa, l'esport, en suma, és una activitat de persones lliures, en una societat oberta, basada en el respecte de la diversitat i igualtat entre les persones. Per esta raó, i de manera singular, el marc esportiu de la competició professional en el marc de l'esport professional i d'alta competició està obligat a ser un referent ètic en valors i en comportaments per al conjunt de la societat.

En este terreny de l'educació en valors –especialment l'olimpisme com a filosofia de vida– l'exemple personal és el que més compta i inflüix en jòvens esportistes i en el conjunt de la societat. La potencialitat de l'esport en la seua dimensió formativa és enorme: pel seu caràcter lúdic i atractiu, però també per la seua condició d'experiència vital, en la qual els seus practicants se senten protagonistes, alhora que reforcen les seues relacions interpersonals i posen en joc afectes, sentiments, emocions i identitats, amb molta més facilitat que en altres disciplines.

Per estes raons, la pràctica esportiva és un recurs educatiu, que genera un context d'aprenentatge excepcionalment idoni per al desenrotllament de competències i qualitats intel·lectuals, afectives, motrius i ètiques, que permet als més jòvens transferir el que han après en l'esport a altres àmbits de la vida quotidiana. Esta dimensió contrastada de l'esport en fa una ferramenta educativa particularment útil per a fer front a fenòmens inquietants i amenaces comunitàries, com són l'augment de les conductes antisocials; l'existència d'actituds vandàliques i gamberrisme entre jòvens; l'increment d'actituds i de comportaments racistes i xenòfobs; la marginació acadèmica i el fracàs escolar; el consum de drogues i alcohol; o l'avanç preocupant del sedentarisme i de l'obesitat a edats cada vegada més primerenques.

El patrimoni comunitari europeu per a eradicar la violència de l'esport està assentat en la convicció que són els ciutadans en el seu conjunt, és a dir, totes i cada una de les persones que la integren, els que tenen l'obligació de contribuir, cada u des del seu respectiu àmbit de competències, que els estadis, les instal·lacions esportives i els espais a l'aire lliure per a l'activitat física, siguen llocs oberts, segurs, incloents i sense barreres. Un espai de trobada en què esportistes professionals i aficionats

espectadors i directius, així com la resta d'agents que conformen el sistema esportiu espanyol respecten els principis de l'ètica esportiva i el dret de les persones a la diferència i la diversitat.

Cap raça, religió, creença política o grup ètnic pot considerar-se superior a les altres. I en este aspecte, el que ocorre en l'esport ha de reflectir els valors en què se sustenta la nostra convivència democràtica.

L'imparable èxit de l'esport com a fenomen social també possibilita multiplicar la seua dimensió com a factor d'integració enormement efectiu. L'esport és un llenguatge universal que s'entén en tots els idiomes, per això constituïx en societats multiètniques un poderós factor d'integració intercultural, que afavorix el desenrotllament d'identitats múltiples i incloents, que reforcen la cohesió i la convivència social de societats pluralistes i complexes.

II

A mitjan dècada dels anys huitanta del segle passat, una sèrie de successos luctuosos marquen el punt màxim de tensió generat a Europa per manifestacions violentes en l'esport. En l'estadi Heysel de Brussel·les, en 1985, la final de la copa d'Europa que jugaven els equips de la Juventus i el Liverpool va acabar en tragèdia.

Eixe mateix any, poc de temps abans, un incendi en l'estadi anglés de Bradford va provocar el pànic amb resultat de mort i ferits en les grades durant la trobada. Quatre anys després, es repetia la tragèdia durant un partit de futbol entre els equips anglesos del Liverpool i el Nottingham Forest. En eixos mateixos anys, en altres latituds, com a Llatinoamèrica, també s'hagueren de lamentar terribles tragèdies col·lectives amb un saldo de centenars de morts.

Estes tràgiques circumstàncies, que també van tindre reflex al nostre país en diversos successos lamentables, succeïts dins i fora dels estadis, són les que van moure el Consell d'Europa a promoure la firma i ratificació pels seus països membres d'un Conveni Internacional sobre la violència, seguretat i irrupcions d'espectadors amb motiu de manifestacions esportives i, especialment, partits de futbol. Este instrument jurídic contra la violència en l'esport és el referent en vigor més important i de més abast del Dret Públic Internacional per a afrontar amb garanties d'èxit la lluita dels poders públics i de les organitzacions esportives contra esta xacra social.

El Conveni Internacional sobre la violència en l'esport del Consell d'Europa ha sigut complementat a partir de l'any 2000 per mitjà d'una Resolució sobre la prevenció del racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport, a més de dos Recomanacions del seu Comité Permanent sobre el paper de les mesures socials i educatives en la prevenció de la violència en l'esport, així com l'edició d'un Manual de referència respecte d'això, susceptible de ser adaptat a les distintes realitats nacionals europees.

Així mateix, una altra norma de referència en la matèria objecte de la present Llei és la Convenció Internacional sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació Racial, adoptada per l'Assemblea General de Nacions Unides, per Resolució de 21 de desembre de 1965, i ratificada per Espanya el 13 de setembre de 1968. De la mateixa manera, és aplicable en este àmbit la Directiva de la Unió Europea 2000/43, relativa a l'aplicació del principi d'igualtat de tracte entre les persones, independentment del seu origen racial o ètnic, transposició en el nostre ordenament jurídic per mitjà de la Llei 62/2003, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals i Administratives i d'Orde Social.

Per la seua banda, a Espanya, una Comissió d'Estudi en el Senat, va realitzar a partir de 1988 una gran labor parlamentària de documentació i diagnòstic del problema de la violència en els espectacles esportius. Els seus treballs es van plasmar en una sèrie de recomanacions, aprovades amb un ampli consens de les forces polítiques de l'arc parlamentari i que marcaran la pauta dels despla-

gaments legislatius i actuacions dutes a terme en la dècada següent.

III

L'aprovació de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport va suposar per al sistema esportiu del nostre país un punt de referència inexcusable, també pel que fa a la lluita contra la violència en l'esport. En efecte, els seus Títols IX i XI regulen, respectivament, la prevenció de la violència en els espectacles esportius i la disciplina esportiva, assentant així les bases d'un posterior desplegament reglamentari que ha permès a Espanya convertir-se en un referent internacional a l'hora de dissenyar polítiques integrals de seguretat de grans esdeveniments esportius i un exemple sobre com poden col·laborar molt estretament en esta matèria responsables públics, organitzacions esportives i els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.

Mereix destacar-se la labor desenrotllada en este àmbit per la Comissió Nacional contra la Violència en els Espectacles Esportius, posada en marxa mitjançant un Reial Decret 75/1992, de 31 de gener, tant pels èxits aconseguits a aïllar i sancionar els comportaments violents i antiesportius dins i fora dels estadis, com per l'efectivitat de les seues iniciatives en la coordinació de tots els actors que intervenen en la celebració d'esdeveniments esportius. Els seus informes anuals han fet possible mantindre alerta i millorar de manera molt substancial els dispositius de seguretat que des de fa més d'una dècada estan operatius i vénen actuant contra este malestar antiesportiu.

Per la seua banda, el Reial Decret 769/1993, de 21 de maig, pel qual s'aprova el Reglament per a la prevenció de la violència en els espectacles esportius va assentar les bases per a una estreta col·laboració en el si de la Comissió Nacional contra la Violència en els Espectacles Esportius, que ha estat desenrotllant-se de manera eficaç, entre el Consell Superior d'Esports, el Ministeri de l'Interior, els Cossos i Forces de la Seguretat de l'Estat dependents del Ministeri de l'Interior i les entitats esportives, i amb els que tenen la responsabilitat en matèria de seguretat i la coordinació de seguretat dels clubs de futbol. La Direcció General de la Policia va constituir en la Comissaria General de Seguretat Ciutadana una Oficina Nacional d'Esports, que és l'encarregada de centralitzar el conjunt d'actuacions policials relacionades amb la prevenció i persecució de comportaments violents en els esdeveniments esportius.

Les Ordes ministerials de 31 de juliol de 1997 i de 22 de desembre de 1998 van regular el funcionament del Registre Central de Sancions imposades per infraccions contra la seguretat pública en matèria d'espectacles esportius, així com les unitats de control organitzatiu per a la prevenció de la violència en els dits esdeveniments. Això ha permès elaborar protocols d'actuació dels operatius policials, que possibiliten un desplegament específic dels seus efectius i recursos en cada un dels estadis. És obligatori que estos compten amb un dispositiu de vigilància permanent per mitjà de videocàmeres, la qual cosa permet localitzar, identificar i sancionar les persones autores d'actes violents.

Des de la temporada 1997/98, la inversió realitzada en els estadis de futbol espanyols en mesures de seguretat ronda els 200 milions d'euros. El finançament d'estes mesures s'ha dut a terme, principalment, amb recursos públics. L'Administració General de l'Estat destina un percentatge del 10 per cent dels ingressos de les quinielles esportives a subvencionar les despeses derivades d'instal·lar i mantindre operatius dispositius estàtics de seguretat i de vigilància audiovisual en els estadis dels clubs de la Lliga Nacional de Futbol Professional.

Finalment, la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Orde Social, va modificar diversos articles dels títols IX i XI de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport, actualitzant el contingut i les san-

cions d'alguns dels preceptes existents per a previndre i castigar qualsevol tipus de conductes violentes en l'àmbit de l'esport i de la pràctica esportiva en la seua més àmplia accepció.

El 24 de juliol de 2002, el Ministeri de l'Interior, el Consell Superior d'Esports, la Real Federació Espanyola de Futbol, la Lliga Nacional de Futbol Professional i l'Associació de Futbolistes Espanyols van subscriure un document denominat «Compromís Contra la Violència en l'Esport», que contemplava les línies mestres, plans i actuacions del Govern per a previndre i combatre la violència i el racisme associats a l'esport.

IV

Mentres que, en la lluita contra la violència en l'esport i en els espectacles esportius, Espanya compta amb una dilatada experiència i disposa d'instruments normatius per a recolzar estes actuacions, hi ha una inadequació de la legislació actual per a adoptar mesures de prevenció i de sanció contra actes violents amb motivacions racistes o xenòfobes, així com contra comportaments i actituds racistes, xenòfobes i intolerants en esdeveniments esportius. La present Llei pretén regular en un sol text legal totes les mesures de lluita contra la violència, el racisme, la xenofòbia, l'antisemitisme i la intolerància o qualsevol altra manifestació inacceptable de discriminació de les persones, partint de l'experiència en la lluita contra la violència en l'esport. De fet, hi ha una preocupació cada vegada major entre responsables públics, entitats esportives i jugadors davant de la reiteració d'incidents de signe racista que entenebriren la celebració de partits de futbol, tant de clubs com de les mateixes seleccions nacionals.

Per a garantir la convivència en una societat democràtica com l'espanyola, integrada per persones d'origens distints i a la que seguiran incorporant-se persones de totes les procedències, és necessari lluitar contra tota manifestació de discriminació per l'origen racial o ètnic de les persones. Un dels àmbits que ha de comprendre l'actuació contra la discriminació per estos motius és el de l'esport, pel seu paper educatiu i la seua capacitat de transmetre valors de tolerància i respecte.

Si les persones que practiquen el futbol professional no saben des de fa anys de races, de fronteres, de llengües o del color de pell, per entendre que són factors d'enfrontament i de discriminació aliens a l'esport, seria molt injust i irresponsable assistir impassibles a com es reproduïxen eixes mateixes barreres entre els aficionats.

Tal com va arrebregar el programa d'acció aprovat en la Conferència Mundial contra el Racisme, la Discriminació Racial, la Xenofòbia i les formes connexes d'Intolerància, celebrada l'any 2001 a Sud-àfrica, convocada per Nacions Unides sota els auspicis del Comité Olímpic Internacional, s'«insta els Estats per tal que, en cooperació amb les organitzacions intergovernamentals, amb el Comité Olímpic Internacional i les federacions esportives internacionals i nacionals, intensifiquen la seua lluita contra el racisme en l'esport, educant la joventut del món a través de l'esport practicat sense discriminacions de cap tipus i dins de l'esperit olímpic que requereix comprensió humana, tolerància, joc net i solidaritat».

Seguint esta recomanació, tant la Federació Internacional de Futbol Associat, com la Federació Europea de Futbol Associat, s'han esforçat de manera molt decidida a promocionar la igualtat de tracte de les comunitats ètniques i grups d'immigrants, amb l'objectiu de reafirmar la condició del futbol com un esport universal, un espectacle obert a la participació de totes les persones, ja siga com a jugadors o com a espectadors, sense cap temor i amb garanties de no ser insultats, assetjats o discriminats pel seu origen, pel color de la pell, per la seua orientació sexual o les seues creences religioses.

El Congrés extraordinari de la Federació Internacional de Futbol Associat, celebrat a Buenos Aires a mitjan 2001,

considerant el racisme com una forma de violència que comporta la realització d'actes discriminatoris i irrespectuosos, basats principalment però no exclusivament a dividir les persones segons el seu color, ètnia, religió o orientació sexual, va instar a totes les federacions nacionals i les confederacions continentals a posar en marxa una acció continuada contra el racisme i va acordar la celebració d'un Dia Universal de la Federació Internacional de Futbol Associat contra el racisme en el futbol, com a part integrant de la campanya a favor del joc net.

Així mateix, la Federació Internacional de Futbol Associat va aprovar un Manifest contra el racisme en què exigeix, a tots els que d'una manera o d'una altra participen de l'esport del futbol en qualsevol país del món, «una acció concertada d'intercanvi d'informació i experiències que servisca per a combatre efectivament i decisivament totes les manifestacions de racisme en el nostre esport, per mitjà de la denúncia i la sanció de tota persona que es mostre indulgent amb qualsevol manifestació racista».

D'altra banda, distints professionals de la història i de la sociologia de l'esport, que han estudiat la incidència en ell dels comportaments violents de signe racista, xenòfob i intolerant, coincidixen en la importància decisiva que té el clima de violència i de permissivitat davant de les seues manifestacions percebut per esportistes i espectadors. Si el clima social en què es té lloc l'activitat esportiva és permissiu respecte a manifestacions explícites o implícites de violència física, verbal o gestual, tant esportistes com espectadors tindran una major propensió a comportar-se de forma violenta, perquè en la seua percepció irrespectuosa de l'altre, de l'adversari, usar contra ell la violència o fer trampes per a guanyar-lo, no és percebut com quelcom rebutjable i punible, que atenta contra la dignitat de l'altre i de nosaltres mateixos.

Més en concret, la responsabilitat de pares i mares, educadors, entrenadors, dirigents federatius, clubs esportius i responsables públics és decisiva a l'hora d'establir un compromís continuat amb el joc net en l'esport, la renúncia a fer-hi trampes i a agredir de qualsevol forma l'adversari. Només d'esta manera, s'aconseguirà arrelar la convicció ètica que guanyar a qualsevol preu és tan inacceptable en l'esport com en la vida social.

També hi ha una àmplia coincidència, entre persones expertes de distintes disciplines que han estudiat el fenomen de la violència en l'esport, a l'hora d'assenyalar que no es poden entendre les seues manifestacions com a explosions d'irracionalitat, ni com a simples conductes individuals desviades, que troben expressió per mitjà de l'anonimat emmascarador d'un acte de masses. Per això, els valors constitucionals que amb tant d'esforç hem arrelat en la Constitució i desenrotllat al nostre país, han de ser defesos i respectats, en este àmbit també, com a part substancial de la norma que permet la convivència pacífica entre els ciutadans, perquè l'eradicació d'este tipus de conductes violentes en l'esport és un dels antídots més eficaços contra qualsevol altre tipus de fanatisme i d'intolerància intel·lectual davant de la diversitat.

No obstant això, per a afavorir esta perspectiva és requisit indispensable remoure qualsevol obstacle, ja siga d'orde jurídic o pràctic, que discrimine la pràctica esportiva dels immigrants i les seues famílies en associacions, clubs, federacions i escoles esportives municipals, així com l'accés a qualsevol instal·lació esportiva en les mateixes condicions que la resta de la població.

Afavorir la diversitat en l'esport i el respecte social a eixa diversitat d'ètnies, accents, orígens, credos o orientacions sexuals és una forma intel·ligent d'afavorir el pluralisme polític i social. A més, possibilita que molta gent entenga millor les raons de per què el pluralisme és un dels valors superiors de l'ordenament jurídic de la nostra Constitució democràtica.

Conscients de la necessitat d'atallar qualsevol brot de comportaments racistes, xenòfobs o intolerants en el fut-

bol espanyol, el Consell Superior d'Esports va proposar a la Comissió Nacional Antiviolença la posada en marxa d'un Observatori de la Violència, el Racisme i la Xenofòbia en l'Esport, que va començar a funcionar fa més d'un any.

A continuació, el Consell Superior d'Esports va convocar a tots els estaments del futbol espanyol per a subscriure un Protocol d'Actuacions contra el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en el Futbol, que es va firmar el 18 de març de 2005. En ell estan detallades 31 mesures concretes, que es projecten per a intervindre, simultàniament, en els àmbits de la prevenció, del control i de la sanció d'este tipus de conductes. Tots els clubs de futbol de primera i de segona divisió, la Reial Federació Espanyola de Futbol, la Lliga de Futbol Professional, així com representants de jugadors, àrbitres, entrenadors i penyes de persones aficionades han subscrit este Protocol d'Actuacions. Així mateix, representants de la Secretaria d'Estat d'Immigració i Emigració del Ministeri de Treball i Assumptes Socials i del Ministeri de l'Interior van firmar el Protocol d'Actuacions.

Així mateix, i en esta línia de preocupació i compromís amb l'eradicació de comportaments violents, racistes, xenòfobs i intolerants en l'esport, se situa també el Senat amb la creació de la Comissió Especial d'estudi per a eradicar el racisme i la xenofòbia de l'esport espanyol, que ha desenrotllat un intens i fructífer treball.

Amb l'aprovació d'esta Llei, les Corts Generals reforcen la cobertura legal sancionadora i la idoneïtat social d'una iniciativa com el mencionat Protocol, que fa visible i operatiu el compromís existent entre tots els sectors del futbol espanyol per a actuar units en defensa del joc net i en contra de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància.

V

En l'elaboració de la Llei, es va prendre l'opció d'elaborar una definició d'aquells il·lícits que conformen les conductes susceptibles de sanció. Esta definició servix de referència per a la delimitació dels respectius àmbits de responsabilitat en què es concreten els tipus infractors en relació a les definicions establides.

L'esquema d'esta Llei assumix l'opció d'integrar en un únic text un conjunt de disposicions i de preceptes tipificadors d'infraccions i sancionadors, que apareixen dispersos en les normes esportives després de les successives reformes introduïdes en el nostre Ordenament Jurídic, específicament, en matèria de prevenció i sanció de la violència en l'esport.

L'opció presa implica sistematitzar i ordenar les obligacions generals i particulars en esta matèria, així com el règim aplicable al seu incompliment i les qüestions relacionades amb l'àmbit de la seguretat pública en els esdeveniments esportius, que és remesa, en este punt, a la normativa sobre violència en l'esport i a la disciplina esportiva comuna. Esta opció de tècnica legislativa permet fondre en un únic text legal el conjunt de preceptes, siguen quins siguen els actors que intervinguen en les conductes objecte de sanció. En conseqüència, ja siguen estos els mateixos esportistes i la resta de persones vinculades a l'organització esportiva per mitjà d'una llicència federativa o bé es tracte, únicament, de persones que acudixen als esdeveniments esportius i respecte de les quals la seguretat en estos resulta exigible a les distintes Administracions Públiques.

Esta sistematització partix, per tant, d'una nova regulació de les conductes violentes i la definició de les que, a l'efecte de la present Llei, poden considerar-se com a racistes, xenòfobs i intolerants. S'ha procurat una ordenació de la normativa existent i, sobretot, s'ha procedit a la seua actualització en raó als fets i circumstàncies que han revestit aquelles conductes en els últims anys.

A partir d'este esquema, la Llei reordena el compromís dels poders públics en l'impuls de polítiques actives

contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància. A més d'afrontar amb detall la determinació d'un règim sancionador, els tipus i sancions de la qual s'han diferenciat segons les distintes persones que assumixen les respectives obligacions en estos.

En un altre orde de coses, s'ha procedit a reunificar en esta Llei, al marge, per tant, de la regulació comuna realitzada en la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport, un règim sancionador actualitzat i referit, exclusivament, a les conductes que incidixen en comportaments violents, racistes, xenòfobs o intolerants. S'aconsegueix així, des d'una visió de conjunt, superar algunes de les actuals disfuncions en l'aplicació conjunta d'ambdós ordenaments, el purament esportiu i el de seguretat ciutadana que, encara que conviuen fins ara en un mateix text normatiu, tenen un fonament diferent i unes regles, també distintes, de concepció i d'aplicació.

VI

L'estructura de la Llei contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport compta amb una exposició de motius, un títol preliminar, quatre títols, huit disposicions addicionals, una disposició transitòria, una altra disposició derogatòria i dos disposicions finals.

En el títol preliminar de disposicions generals queda definit l'objecte i àmbit d'aplicació de la Llei, així com les definicions del que s'entén, a l'efecte del que preveu la present Llei, per conductes constitutives d'actes violents o d'incitació a la violència en l'esport; conductes constitutives d'actes racistes, xenòfobs o intolerants en l'esport; persones organitzadores de competicions i d'espectacles esportius; i esportistes.

En el títol primer, els sis capítols en què està estructurat regulen la prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en competicions i espectacles esportius. En concret, es detallen responsabilitats i obligacions tant dels organitzadors com del públic assistent a les competicions i espectacles esportius, a més d'establir una sèrie de preceptes sobre dispositius de seguretat, mesures provisionals per al manteniment de la seguretat i l'orde públic en este tipus d'esdeveniments, mesures de suport a la convivència i a la integració interracial en l'esport, així com les funcions de distint orde a realitzar per la nova Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport, que substituirà la Comissió Nacional per a la Prevenció de la Violència en els Espectacles Esportius fins ara existent.

En el títol segon de la Llei s'establíx el règim sancionador previst per a les conductes violentes, racistes, xenòfobes i intolerants en l'esport. Els quatre capítols d'este Títol afronten la regulació d'infraccions, de sancions, de la responsabilitat derivada de determinades conductes i els seus criteris modificatius, a més de qüestions competencials i de procediment.

El títol tercer regula el règim disciplinari esportiu establert contra estes conductes, detallant en els seus tres capítols l'àmbit d'aplicació, les infraccions i sancions o el règim jurídic addicional per a l'exercici de la potestat sancionadora.

Per la seua banda, el títol quart regula, de forma comuna als Títols II i III i assumint com a pressupost el reconeixement exprés del principi «non bis in idem», aspectes relatius a l'articulació dels règims sancionador i disciplinari, així com les solucions aplicables a la possible concurrència de sengles règims.

D'altra banda, les disposicions addicionals, transitòria, derogatòria i finals d'este text obeïxen a les finalitats que li són pròpies en tècnica legislativa. En concret, les disposicions addicionals es referixen al desplegament reglamentari de la Llei, les habilitacions reglamentàries a les entitats esportives i normes d'aplicació immediata, l'actualització de les quanties de les multes o el foment de la cooperació esportiva internacional per a la prevenció

de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport.

Per la seua banda, la disposició transitòria establíx el funcionament de l'actual Comissió Nacional per a la Prevenció de la Violència en els Espectacles Esportius en la totalitat de les seues funcions i competències fins a la creació i efectiva posada en funcionament de la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància prevista en esta Llei. Al seu torn, la disposició derogatòria especifica aquells preceptes de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport, que queden derogats.

Finalment, les disposicions finals detallen els títols competencials a l'empara dels quals es dicta la present Llei, així com les previsions legals per a la seua entrada en vigor.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei.*

1. L'objecte de la present Llei és la determinació d'un conjunt de mesures dirigides a l'eradicació de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport. A este fi la Llei té com a objectiu:

a) Fomentar el joc net, la convivència i la integració en una societat democràtica i pluralista, així com els valors humans que s'identifiquen amb l'esport.

b) Mantindre la seguretat ciutadana i l'orde públic en els espectacles esportius en ocasió de la celebració de competicions i espectacles esportius.

c) Establir, en relació amb l'esport federat d'àmbit estatal, el règim disciplinari esportiu aplicable a la lluita contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport.

d) Determinar el règim administratiu sancionador contra els actes de violència, racisme, xenofòbia o intolerància en totes les seues formes vinculats a la celebració de competicions i espectacles esportius.

e) Eliminar el racisme, la discriminació racial així com garantir el principi d'igualtat de tracte en l'esport. A estos efectes s'entén per racisme i discriminació racial directa i indirecta, tota distinció, exclusió, restricció o preferència basada en motius de raça, color, llinatge o origen nacional o ètnic que tinga com a objecte o per resultat anul·lar o menyscar el reconeixement, gaudi o exercici, en condicions d'igualtat, dels drets humans i llibertats fonamentals en les esferes política, econòmica, social, cultural o en qualsevol altra esfera de la vida pública.

2. L'àmbit objectiu d'aplicació d'esta Llei està determinat per les competicions esportives oficials d'àmbit estatal, que s'organitzen per entitats esportives en el marc de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport, o aquelles altres organitzades o autoritzades per les federacions esportives espanyoles.

Article 2. *Definicions.*

A l'efecte de la present Llei, i sense perjuí de les definicions que es contenen en altres textos legals del nostre Ordenament i de que les conductes descrites en els apartats 1 i 2 d'este article puguen constituir delictes o faltes tipificades en les lleis penals, s'entén per:

1. Actes o conductes violentes o que inciten a la violència en l'esport:

a) La participació activa en altercats, renyines, baralles o desordes públics en els recintes esportius, en els seus veïns o en els mitjans de transport organitzats per a acudir-hi, quan estes conductes estiguen relacionades

amb un esdeveniment esportiu que vaja a celebrar-se, s'estiga celebrant o s'haja celebrat.

b) L'exhibició en els recintes esportius, en les seues proximitats o en els mitjans de transport organitzats per a acudir-hi de pancartes, símbols, emblemes o llegendes que, pel seu contingut o per les circumstàncies en què s'exhibisquen o utilitzen d'alguna forma inciten, fomenten o ajuden a la realització de comportaments violents o terroristes, o constituïsquen un acte de manifest menyspreu a les persones participants en l'espectacle esportiu.

c) L'entonació de càntics que inciten a la violència, al terrorisme o a l'agressió en els recintes esportius, en les seues proximitats o en els mitjans de transport organitzats per a acudir-hi. Igualment, aquells que constituïsquen un acte de manifest menyspreu a les persones participants en l'espectacle esportiu.

d) La irrupció no autoritzada en els terrenys de joc.

e) L'emissió de declaracions o la transmissió d'informacions, en ocasió de la pròxima celebració d'una competició o espectacle esportiu, ja siga en els recintes esportius, en les seues proximitats o en els mitjans de transport públics en què es puga desplaçar als recintes esportius, en virtut dels quals s'amenaça o incite a la violència o a l'agressió als participants o assistents als dits encontres, així com la contribució significativa per mitjà d'estes declaracions a la creació d'un clima hostil, antiesportiu o que promoga l'enfrontament físic entre els participants en encontres o competicions esportives o entre assistents a estos.

f) La facilitació de mitjans tècnics, econòmics, materials, informàtics o tecnològics que donen suport a l'actuació de les persones o grups que promoguen la violència, o que inciten, fomenten o ajuden als comportaments violents o terroristes, o la creació i difusió o utilització de suports digitals utilitzats per a la realització d'estes activitats.

2. Actes racistes, xenòfobs o intolerants en l'esport:

a) La realització d'actes en què, públicament o amb intenció d'àmplia difusió, i en ocasió del desenrotllament d'una prova, competició o espectacle esportiu, o pròxima la seua celebració, una persona física o jurídica emeta declaracions o transmeta informacions en virtut de les quals una persona o grup d'elles siga amenaçada, insultada o vexada per raó de l'origen racial, ètnic, geogràfic o social, així com per la religió, les conviccions, la discapacitat, l'edat o l'orientació sexual.

b) Les actuacions que, en ocasió del desenrotllament d'una prova, competició o espectacle esportiu o pròxima la seua celebració, o en els recintes esportius, en els seus veïns, o en els mitjans de transport públics en què es puga desplaçar als recintes esportius, suposen acaçament, entenent per tal tota conducta no desitjada relacionada amb l'origen racial o ètnic, geogràfic o social, així com la religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual d'una persona, que tinga com a objectiu o conseqüència atemptar contra la seua dignitat i crear un entorn intimidatori, humiliant o ofensiu.

c) Les declaracions, gestos o insults proferits en els recintes esportius amb motiu de la celebració d'actes esportius, en les seues proximitats o en els mitjans de transport públics en què es pugen desplaçar-hi, que suposen un tracte manifestament vexatori per a qualsevol persona per raó del seu origen racial, ètnic, geogràfic o social, així com per la religió, les conviccions, la discapacitat, edat, sexe o orientació sexual així com els que inciten a l'odi entre persones i grups o que atempten greument contra els drets, llibertats i valors proclamats en la Constitució.

d) L'entonació, en els recintes esportius amb motiu de la celebració d'actes esportius, en les seues proximitats o en els mitjans de transport públics en què es pugen desplaçar-hi, de càntics, sons o consignes així com l'exhibició de pancartes, banderes, símbols o altres sen-

yals, que continguen missatges vexatoris o intimidatoris, per a qualsevol persona per raó de l'origen racial, ètnic, geogràfic o social, per la religió, les conviccions, la seua discapacitat, edat, sexe o orientació sexual, així com els que inciten a l'odi entre persones i grups o que atempten greument contra els drets, llibertats i valors proclamats en la Constitució.

e) La facilitació de mitjans tècnics, econòmics, materials, informàtics o tecnològics que donen suport, inciten o ajuden a persones o grups de persones a realitzar en els recintes esportius amb motiu de la celebració d'actes esportius, en les seues proximitats o en els mitjans de transport públics en què es pugen desplaçar-hi, els actes enunciatos en els apartats anteriors.

f) La facilitació de mitjans tècnics, econòmics, materials, informàtics o tecnològics a les persones i grups que promoguen els comportaments racistes, xenòfobs i intolerants en l'esport, així com la creació i utilització de suports digitals amb la mateixa finalitat.

3. Entitats esportives: els clubs, agrupacions de clubs, ens de promoció esportiva, societats anònimes esportives, federacions esportives espanyoles, lligues professionals i qualssevol altres entitats l'objecte social dels quals siga esportiu, en el marc de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport, sempre que participen en competicions esportives dins de l'àmbit de la present Llei.

4. Persones organitzadores de competicions i espectacles esportius en l'àmbit de la present Llei:

a) La persona física o jurídica que haja organitzat la prova, competició o espectacle esportiu.

b) Quan la gestió de l'encontre o de la competició s'haja atorgat per la persona organitzadora a una tercera persona, ambdós parts seran considerades organitzadores a l'efecte d'aplicació de la present Llei.

5. Esportistes: les persones que disposen de llicència esportiva per aplicació dels corresponents reglaments federatius, tant en condició de jugadores o competidores, com de personal tècnic o entrenadors, àrbitres o jutges esportius i altres persones titulars de llicències que participen en el desenrotllament de la competició esportiva.

TÍTOL I

Obligacions i dispositius de seguretat per a la prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en competicions esportives

CAPÍTOL I

Responsabilitats i obligacions de persones organitzadores de competicions i espectacles esportius

Article 3. *Mesures per a evitar actes violents, racistes, xenòfobs o intolerants en l'àmbit d'aplicació de la present Llei.*

1. Amb caràcter general, les persones organitzadores de competicions i espectacles esportius hauran d'adoptar mesures adequades per a evitar la realització de les conductes descrites en els apartats primer i segon de l'article 2, així com per a garantir el compliment per part dels espectadors de les condicions d'accés i permanència en el recinte que s'establixen en el capítol segon d'este títol.

2. Correspon, en particular, a les persones organitzadores de competicions i espectacles esportius:

a) Adoptar les mesures de seguretat establides en esta Llei i en les seues disposicions de desplegament.

b) Vetlar pel respecte de les obligacions dels espectadors d'accés i permanència en el recinte, per mitjà dels oportuns instruments de control.

c) Adoptar les mesures necessàries per al cessament immediat de les actuacions prohibides, quan les mesures de seguretat i control no hagen aconseguit evitar o impedir la realització d'estes conductes.

d) Prestar la màxima col·laboració a les autoritats governatives per a la prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport, i d'aquells actes que atempten contra els drets, llibertats i valors de la Constitució, posant a disposició del Coordinador de Seguretat els elements materials i humans necessaris i adoptant les mesures de prevenció i control establides en la present Llei i en les seues disposicions de desplegament.

e) Facilitar a l'autoritat governativa i en especial al Coordinador de Seguretat tota la informació disponible sobre els grups de seguidors, en tot allò que es referix a composició, organització, comportament i evolució, així com els plans de desplaçament d'estos grups, agències de viatge que utilitzen, mitjans de transport, localitats venudes i espais reservats en el recinte esportiu.

f) Dotar les instal·lacions esportives on se celebren espectacles d'un sistema eficaç de comunicació amb el públic, i usar-lo eficientment.

g) Col·laborar activament en la localització i identificació dels infractors i autors de les conductes prohibides per la present Llei.

h) No proporcionar ni facilitar a les persones o grups de seguidors que hagen incorregut en les conductes definides en els apartats primer i segon de l'article 2 de la present Llei, mitjans de transport, locals, subvencions, entrades gratuïtes, descomptes, publicitat o difusió o qualsevol altre tipus de promoció o suport de les seues activitats.

i) Qualsevol altra obligació que es determine reglamentàriament amb els mateixos objectius anteriors, i en particular garantir que els espectacles que organitzen no siguen utilitzats per a difondre o transmetre missatges o simbologia que, a pesar de ser alienes a l'esport, puguen incidir, negativament, en el desenrotllament de les competicions.

3. Les causes de prohibició d'accés als recintes esportius s'incorporaran a les disposicions reglamentàries de totes les entitats esportives i es faran constar també, de forma visible, en les taquilles i en els llocs d'accés al recinte.

Així mateix les esmentades disposicions establiran expressament la possibilitat de privar dels abonaments vigents i de la inhabilitació per a obtindre durant el temps que es determine reglamentàriament a les persones que siguen sancionades amb caràcter ferm per conductes violentes, racistes, xenòfobes o intolerants.

Article 4. *Consum i venda de begudes alcohòliques i d'un altre tipus de productes.*

1. Queda prohibida en les instal·lacions en què se celebren competicions esportives la introducció, venda i consum de qualsevol classe de begudes alcohòliques i de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.

2. Els envasos de les begudes que s'expenguen o introduïsquen en les instal·lacions en què se celebren espectacles esportius hauran de reunir les condicions de rigidesa i capacitat que reglamentàriament s'establisca, oïda la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport.

3. En les instal·lacions on se celebren competicions esportives queda prohibida la venda de productes que, en el cas de ser intrèpids, puguen produir danys als participants en la competició o als espectadors pel seu pes,

grandària, envàs o altres característiques. Reglamentàriament es determinaran els grups de productes que són inclosos en esta prohibició.

Article 5. *Responsabilitat de les persones organitzadores de proves o espectacles esportius.*

1. Les persones físiques o jurídiques que organitzen qualsevol prova, competició o espectacle esportiu a què es referix l'article 1 d'esta Llei o els esdeveniments que constituïsquen o formen part de les dites competicions seran, patrimonialment i administrativament, responsables dels danys i desordes que pogueren produir-se per la seua falta de diligència o prevenció o quan no hagueren adoptat les mesures de prevenció establides en la present Llei, tot això de conformitat i amb l'abast que es preveu en els Convenis Internacionals contra la violència en l'esport ratificats per Espanya.

Quan, de conformitat amb el que disposa l'article 2.4 de la present Llei, diverses persones o entitats siguen considerades organitzadors, totes elles respondran de forma solidària del compliment de les obligacions previstes en esta Llei.

2. Esta responsabilitat és independent de la que pogueren haver incorregut en l'àmbit penal o en el disciplinari esportiu com a conseqüència del seu comportament en la mateixa competició.

CAPÍTOL II

Obligacions de les persones espectadores i assistents a les competicions i espectacles esportius

Article 6. *Condicions d'accés al recinte.*

1. Queda prohibit:

a) Introduir, portar o utilitzar qualsevol classe d'armes o d'objectes que pogueren produir els mateixos efectes, així com bengales, petards, explosius o, en general, productes inflamables, fumífers o corrosius.

b) Introduir, exhibir o elaborar pancartes, banderes, símbols o altres senyals amb missatges que inciten a la violència o en virtut de la qual una persona o grup d'elles siga amenaçada, insultada o vexada per raó del seu origen racial o ètnic, la seua religió o conviccions, la seua discapacitat, edat, sexe o l'orientació sexual.

c) Incórrer en les conductes descrites com a violentes, racistes, xenòfobes o intolerants en els apartats primer i segon de l'article 2.

d) Accedir al recinte esportiu sota els efectes de begudes alcohòliques, drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.

e) Accedir al recinte sense títol vàlid d'ingrés en este.

f) Qualsevol altra conducta que, reglamentàriament, es determine, sempre que pugua contribuir a fomentar conductes violentes, racistes, xenòfobes o intolerants.

2. Les persones espectadores i assistents a les competicions i espectacles esportius queden obligades a sotmetre's als controls pertinents per a la verificació de les condicions referides en l'apartat anterior, i en particular:

a) Ser gravats per mitjà de circuits tancats de televisió en els voltants del recinte esportiu, en els seus accessos i en l'interior.

b) Sotmetre's a registres personals dirigits a verificar les obligacions contingudes en els literals a) i b) de l'apartat anterior.

3. Serà impedida l'entrada a tota persona que incòrriga en qualsevol de les conductes assenyalades en l'apartat anterior, fins que no depose la seua actitud o estiga incursa en algun dels motius d'exclusió.

Article 7. *Condicions de permanència en el recinte.*

1. És condició de permanència de les persones espectadores en el recinte esportiu, en les celebracions esportives, no practicar actes violents, racistes, xenòfobs o intolerants, o que hi inciten, d'acord amb el que defineixen els apartats primer i segon de l'article 2 de la present Llei; en particular:

- a) No agredir ni alterar l'orde públic.
- b) No entonar càntics, sons o consignes racistes o xenòfobs, de caràcter intolerant, o que inciten a la violència o al terrorisme o suposen qualsevol altra violació constitucional.
- c) No exhibir pancartes, banderes, símbols o altres senyals que inciten a la violència o al terrorisme o que incloguen missatges de caràcter racista, xenòfob o intolerant.
- d) No llançar cap classe d'objectes.
- e) No irrompre sense autorització en els terrenys de joc.
- f) No tindre, activar o llançar, en les instal·lacions o recintes en què se celebren o desenrotllen espectacles esportius, qualsevol classe d'armes o d'objectes que pogueren produir els mateixos efectes, així com bengales, petards, explosius o, en general, productes inflamables, fumífers o corrosius.
- g) Observar les condicions de seguretat oportunament previstes i les que reglamentàriament es determinen.

2. Així mateix, són condicions de permanència de les persones espectadores:

- a) No consumir begudes alcohòliques, ni drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.
- b) Ocupar les localitats de la classe i lloc que corresponguen al títol d'accés al recinte que disposen, així com mostrar el dit títol a requeriment dels cossos i forces de seguretat i de qualsevol empleat o col·laborador de l'organitzador.
- c) Complir els reglaments interns del recinte esportiu.

3. L'incompliment de les obligacions descrites en els apartats anteriors implicarà l'expulsió immediata del recinte esportiu per part de les forces de seguretat, sense perjudi de la posterior imposició de les sancions eventualment aplicables.

4. Les persones espectadores i assistents a les competicions i espectacles esportius vindran obligats a desallotjar pacíficament el recinte esportiu i abandonar les seues proximitats quan siguin requerits per a això per raons de seguretat o per incompliment de les condicions de permanència referides en l'apartat primer.

CAPÍTOL III

Dispositius de seguretat reforçats

Article 8. *Autorització de mesures de control i vigilància.*

1. Per raons de seguretat, les persones organitzadores de les competicions i espectacles esportius que determine la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport hauran d'instal·lar circuits tancats de televisió per a gravar l'accés i l'aforament complet del recinte esportiu, incloent-hi les proximitats en què puguen produir-se aglomeracions de públic. A més, adoptaran les mesures necessàries per a

garantir el seu bon estat de conservació i funcionament correcte.

Així mateix, podran promoure la realització de registres d'espectadors en ocasió de l'accés o durant el desenrotllament de l'espectacle, amb ple respecte de la seua dignitat i dels seus drets fonamentals, per a comprovar el compliment de les condicions d'accés i permanència definides en el Capítol Segon del present Títol. Esta mesura haurà d'aplicar-se quan es trobe justificada per l'existència d'indicis o d'una greu situació de risc i haurà de dur-se a terme de conformitat amb el que disposa la normativa de les Forces i Cossos de Seguretat i d'acord amb les instruccions de l'autoritat governativa.

2. Reglamentàriament, podran establir-se mesures addicionals que complementen les anteriors i la finalitat de les quals siga complir els objectius essencials de la present Llei.

3. Els organitzadors d'espectacles esportius hauran d'informar en el revers de les entrades, així com en cartells fixats en l'accés i en l'interior de les instal·lacions, de les mesures de seguretat establides en els recintes esportius.

4. Les autoritats governatives, en funció de les circumstàncies concurrents i de les situacions produïdes en la realització dels encontres esportius, podran instar dels organitzadors l'adopció de les mesures indicades i, si és el cas, imposar-les de forma motivada.

Article 9. *Llibre de registre d'activitats de seguidors.*

1. Els clubs i persones organitzadores de les competicions i espectacles esportius que establisca la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport hauran de disposar d'un llibre de registre, la regulació del qual s'establirà reglamentàriament, que continga informació genèrica i identificativa sobre l'activitat de la penyes, associacions, agrupacions o grups d'aficionats, que presten la seua adhesió o suport a l'entitat en qüestió.

A estos efectes només es consideraran aquelles entitats formalitzades d'acord amb la legislació associativa vigent i aquells grups d'aficionats que, sense estar formalitzats associativament, complisquen els requisits d'identificació i de responsabilitat que s'establisquen reglamentàriament.

2. El dit llibre haurà de ser facilitat a l'autoritat governativa corresponent i, així mateix, estarà a disposició del Coordinador de Seguretat i de la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport.

3. En l'obtenció, tractament i cessió de l'esmentada documentació s'observarà la normativa sobre protecció de dades personals.

4. Queda prohibit qualsevol tipus de suport, cobertura, dotació d'infraestructura o de qualsevol tipus de recursos a grup o col·lectiu de seguidors d'un club, amb independència de tindre o no personalitat jurídica, d'estar formalitzat o no com a penya o associació, si no figura, l'esmentat grup, les seues activitats i els seus responsables en el Llibre de Registre i si en alguna ocasió ha comés infraccions tipificades en esta Llei.

Article 10. *Declaracions d'alt risc dels esdeveniments esportius.*

1. Les federacions esportives espanyoles i lligues professionals hauran de comunicar a l'autoritat governativa, competent per raó de la matèria a què es referix este títol, amb antelació suficient, la proposta dels encontres que puguen ser considerats d'alt risc, d'acord amb els criteris que establisca el Ministeri de l'Interior.

2. La declaració d'un encontre com d'alt risc correspondrà a la Comissió Estatal contra la Violència, el

Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport, amb la proposta prèvia de les Federacions Esportives i Lligues Professionals prevista en el paràgraf anterior o com a conseqüència de la seua pròpia decisió, i implicarà l'obligació dels clubs i societats anònimes esportives de reforçar les mesures de seguretat en estos casos, que comprendran com a mínim:

- a) Sistema de venda d'entrades.
- b) Separació de les aficions rivals en zones distintes del recinte.
- c) Control d'accés per a l'estricta compliment de les prohibicions existents.
- d) Les mesures previstes en l'article 6 que es jutgen necessàries per al normal exercici de l'activitat.

Article 11. Control i gestió d'accessos i de vendes d'entrades.

1. Tots els recintes esportius en què es disputen competicions estatals de caràcter professional hauran d'incloure un sistema informatitzat de control i gestió de la venda d'entrades, així com de l'accés al recinte. Les lligues professionals corresponents establiran en els seus Estatuts i reglaments la clausura dels recintes esportius com a sanció per l'incompliment d'esta obligació.

2. Els bitllets d'entrada, les característiques materials i condicions d'expedició dels quals s'establiran reglamentàriament, oïda la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport, hauran d'informar de les causes per les quals es puga impedir l'entrada al recinte esportiu a les persones espectadores, i contemplaran com a tals, almenys, la introducció de begudes alcohòliques, armes, objectes susceptibles de ser utilitzats com a tals, bengales o semblants, i que les persones que pretenguen entrar-hi es troben sota els efectes de begudes alcohòliques, de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques.

3. Reglamentàriament s'establiran els terminis d'aplicació de la mesura prevista en l'apartat 1 d'este article, l'obligatorietat dels quals podrà estendre's a altres competicions esportives.

Article 12. Mesures especials en competicions o encontres específics.

1. En atenció al risc inherent a l'esdeveniment esportiu en qüestió, s'habilita l'autoritat governativa a imposar als organitzadors les mesures següents:

- a) Disposar d'un nombre mínim d'efectius de seguretat.
- b) Instal·lar cambres en els voltants, en els torns i portes d'accés i en la totalitat de l'aforament a fi de gravar el comportament de les persones espectadores.
- c) Realitzar registres personals, aleatoris o sistemàtics, en tots els accessos al recinte o en aquells que franquegen l'entrada a grades o zones de l'aforament en què siga previsible la comissió de les conductes definides en els apartats 1 i 2 de l'article 2, amb ple respecte de la seua dignitat i dels seus drets fonamentals i al que preveu la Llei Orgànica 1/1992, de 21 de febrer, de Protecció de la Seguretat Ciutadana, i en la normativa de Forces i Cossos de Seguretat.
- d) Instal·lar circuits tancats de televisió per a gravar l'aforament complet del recinte al llarg de tot l'espectacle des del seu començament fins a l'abandó del públic.

2. Quan es decidisca adoptar estes mesures l'organització de l'espectacle o competició ho advertirà a les persones espectadores en el revers de les entrades així com en cartells fixats en l'accés i en l'interior de les instal·lacions.

3. La Delegació del Govern podrà assumir directament la realització i el control de les actuacions previstes en els literals b), c) i d) de l'apartat primer del present article o bé imposar a les persones organitzadores la seua realització sota la supervisió de les Forces i Cossos de Seguretat. Estes actuacions s'efectuaran en cooperació amb la Comunitat Autònoma en aquells casos en què esta compte amb Forces i Cossos de Seguretat propis. Així mateix, podrà promoure la realització de controls d'alcoholèmia aleatoris en els accessos als recintes esportius.

Article 13. Habilitació a la imposició de noves obligacions.

1. La Comissió Estatal Contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport podrà decidir la implantació de mesures addicionals de seguretat per al conjunt de competicions o espectacles esportius qualificats d'alt risc, o per a recintes que hagen sigut objecte de sancions de clausura d'acord amb els títols segon i tercer d'esta Llei, i en particular les següents:

- a) La instal·lació de cambres en els voltants, en els torns i portes d'accés i en la totalitat de l'aforament.
- b) Promoure sistemes de verificació de la identitat de les persones que tracten d'accedir als recintes esportius.
- c) La implantació de sistemes d'emissió i venda d'entrades que permeten controlar la identitat dels adquirents d'entrades.
- d) La realització de registres personals, aleatoris o sistemàtics, en tots els accessos al recinte o en aquells que franquegen l'entrada a grades o zones de l'aforament en què puga preveure's la comissió de conductes definides en els apartats 1 i 2 de l'article 2, amb ple respecte de la seua dignitat i dels seus drets fonamentals.
- e) La instal·lació de mecanismes o dispositius per a la detecció de les armes i instruments anàlegs descrits en l'article 6, apartat primer, literal a).

2. En els supòsits previstos en les lletres b) i c) de l'apartat anterior, s'insertarà en els bitllets d'entrada informació sobre el tractament de les dades de caràcter personal necessaris per a procedir a la identificació de l'espectador, així com els procediments a través dels quals es verificarà la dita identitat, quedant en tot cas el tractament sotmés al que disposa la normativa vigent en matèria de protecció de dades.

Els que organitzen un esdeveniment esportiu procediran a la cancel·lació de les dades de les persones que accedisquen a l'espectacle una vegada haja conclòs, llevat que s'apreciara la realització d'alguna de les conductes a què es referixen els apartats primer i segon de l'article 2 de la present Llei, i en este cas, conservaran únicament les dades necessàries per a la identificació de les persones que pogueren haver pres part en la realització de la conducta.

Article 14. Coordinació de Seguretat.

1. La persona responsable de la coordinació de Seguretat en els esdeveniments esportius és aquell membre de l'organització policial que assumix les tasques de direcció, coordinació i organització dels servicis de seguretat en la celebració dels espectacles esportius.

Les seues funcions i règim de designació i cessament es determinaran reglamentàriament.

2. En les competicions o trobades esportives que propose la Comissió Estatal Contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport els organitzadors designaran un representant de seguretat que, en l'exercici de les seues tasques durant el desenrotllament de l'esdeveniment esportiu, s'ajustarà a les ins-

truccions del Coordinador de seguretat. Este representant haurà de ser cap o director de seguretat, segons dispose la normativa de seguretat privada.

3. El Coordinador de Seguretat exercirà la coordinació d'una unitat de control organitzatiu, l'existència de la qual serà obligatòria en totes les instal·lacions esportives de la màxima categoria de competició professional del futbol i basquetbol, i en aquelles altres en què la Comissió Estatal Contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport dispose.

El Coordinador de Seguretat té la direcció de l'esmentada unitat i assumix les funcions de coordinació d'esta respecte de les persones que es manegen els instruments en elles instal·lats. Els elements gràfics en què es plasme l'exercici de les seues funcions tenen la consideració d'arxius policials i el seu tractament es trobarà sotmés a les disposicions que per als fixers d'investigació policial estableix la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal. Les dades únicament es conservaran quan siga necessari per a la investigació dels incidents que hagueren pogut produir-se com a conseqüència de la celebració d'un espectacle esportiu.

CAPÍTOL IV

Suspensions de competicions i d'instal·lacions esportives

Article 15. *Suspensió de l'encontre o prova i desallotjament total o parcial de l'aforament.*

1. Quan durant el desenvolupament d'una competició, prova o espectacle esportiu tingueren lloc incidents de públic relacionats amb les conductes definides en els apartats primer i segon de l'article 2, o que suposen l'incompliment de les obligacions dels espectadors i assistents referides en l'article 7, l'àrbitre o jutge esportiu que dirigeixca l'encontre o prova podrà decidir la seua suspensió provisional com a mesura per al restabliment de la legalitat.

2. Si transcorregut un temps prudencial en relació amb les circumstàncies concurrents persistira la situació podrà acordar-se el desallotjament de la grada o part d'esta on s'hagueren produït els incidents i la posterior continuació de l'encontre. Esta decisió s'adoptarà a porta tancada i de mutu acord per l'àrbitre o jutge esportiu i el Coordinador de Seguretat, oïda la persona responsable de seguretat que represente l'organització de l'esdeveniment i, si és el cas, la Delegació dels clubs o equips contentents, anunciant-se al públic per mitjà del servei de megafonia i instant el voluntari compliment de l'orde de desallotjament.

Per a l'adopció d'esta mesura s'hauran de ponderar els elements següents:

- El normal desenvolupament de la competició.
- La previsible evolució dels esdeveniments que poguera suposar entre el públic l'orde de desallotjament.
- La gravetat dels fets succeïts.

La Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport establirà un protocol d'actuació que comprendrà les mesures orientades al restabliment de la normalitat, proporcionades a les circumstàncies de cada cas, amb la finalitat d'aconseguir la terminació de la trobada o prova en condicions que garantisquen la seguretat i l'orde públic.

3. L'àrbitre o jutge esportiu podrà suspendre definitivament l'encontre o prova en funció de les circumstàncies concurrents, després de demanar el parer del Coordinador de Seguretat, tot això sense perjudici de les facultats que els corresponen a les Forces i Cossos de Seguretat.

CAPÍTOL V

Mesures de suport a la convivència i a la integració en l'esport

Article 16. *Mesures de foment de la convivència i la integració per mitjà de l'esport.*

1. Sense perjudici de les competències que corresponen a les comunitats autònomes, l'Administració General de l'Estat assumix la funció d'impulsar una sèrie d'actuacions la finalitat de les quals és promoure la convivència i la integració intercultural per mitjà de l'esport en l'àmbit de la present Llei.

Amb esta finalitat, en funció de les disponibilitats pressupostàries existents en cada exercici, adoptarà les mesures següents:

a) L'aprovació i execució de plans i mesures dirigides a previndre la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport, contemplant determinacions adequades en els aspectes social i educatiu.

b) El desenvolupament de campanyes publicitàries que promoguen l'esportivitat i l'ideal del joc net i la integració, especialment entre la joventut, per a afavorir el respecte mutu entre els espectadors i entre els esportistes i estimulant la seua participació activa en l'esport.

c) La dotació i convocatòria de premis que estimulen el joc net, estructurats en categories que incloguen, si més no, els esportistes, els tècnics, els equips, les aficions, les entitats patrocinadores i els mitjans de comunicació.

d) El desenvolupament de l'Observatori de la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport, adscrit al Consell Superior d'Esports, amb funcions d'estudi, anàlisi, proposta i seguiment en matèria de prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport.

e) L'estímul d'accions de convivència i agermanament entre esportistes o aficions rivals a fi d'establir un clima positiu abans de l'encontre, ja siga per mitjà de la celebració d'activitats compartides, ja per mitjà de gestos simbòlics, com l'intercanvi per part de penyes, seguidors o aficionats rivals d'emblemes i altres símbols sobre el terreny de joc en els moments previs a l'inici de l'encontre o competició.

f) El foment per part de les federacions esportives espanyoles de la inclusió en els seus programes de formació de continguts directament relacionats amb l'objectiu d'esta Llei, en especial introduint la formació en valors i tot el que es referix a esta Llei en els cursos d'entrenadors i àrbitres.

g) L'eliminació d'obstacles i barreres que impedisquen la igualtat de tracte i la incorporació sense discriminació alguna dels immigrants que realitzen activitats esportives no professionals.

h) Reglamentàriament es crearà la figura del Defensor de l'Esportista, a fi de fer front a les situacions de discriminació, intolerància, abusos, maltractaments o conductes violentes que puguen patir els esportistes i amb la finalitat de canalitzar possibles queixes o denúncies cap als òrgans antidiscriminatoris, disciplinaris o judicials assignats, si és el cas, pel nostre ordenament jurídic.

i) I totes aquelles que fomenten valors formatius de l'esport.

2. L'Administració General de l'Estat promourà la convocatòria d'ajudes específicament dirigides a l'execució de les mesures relacionades en l'apartat anterior per part de les entitats esportives privades, o les Administracions Públiques que concórreguen a estes, o la inclusió de criteris vinculats amb la prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en els criteris establits de concessió d'ajudes públiques.

Article 17. *Mesures informatives i de coordinació policial.*

1. Les entitats esportives, i principalment els clubs i societats anònimes esportives participants en encontres declarats d'alt risc, subministraran a la persona responsable de la coordinació de seguretat tota la informació que disposen sobre l'organització dels desplaçaments dels seguidors des del lloc d'origen, les seues reaccions davant de les mesures i decisions policials i qualsevol altra informació significativa a l'efecte de prevenció dels actes racistes, violents, xenòfobs o intolerants, en els termes descrits en els apartats primer i segon de l'article 2 d'esta Llei.

2. Els Cossos i Forces de Seguretat, especialment els radicats en les localitats d'origen i destí dels seguidors de participants en competicions o espectacles esportius qualificats d'alt risc, promouran la cooperació i l'intercanvi d'informacions adequades per a gestionar les situacions que es plantegen en ocasió de l'esdeveniment, atenent a les conductes conegudes dels grups de seguidors, els seus plans de viatge, reaccions davant de les mesures i decisions policials i qualsevol altra informació significativa a l'efecte de prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport.

Article 18. *Depuració i aplicació de les regles del joc.*

1. Les entitats esportives a què es referix l'article 2, apartat 3, de la present Llei, en la seua respectiva esfera de competència, promouran la depuració de les regles del joc i els seus criteris d'aplicació pels jutges i àrbitres esportius a fi de limitar o reduir en la mesura que es puga aquelles determinacions que puguen posar en risc la integritat física dels esportistes o incitar a la violència, al racisme, a la xenofòbia o a la intolerància dels participants en la prova o dels espectadors.

2. La Comissió Estatal Contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport i les organitzacions d'àrbitres i jutges de les federacions esportives espanyoles vetlaran pel compliment del present article en els seus respectius àmbits de competència.

Article 19. *Persones voluntàries contra la violència i el racisme.*

1. Les federacions esportives espanyoles i les Lligues professionals fomentaran que els clubs que participen en les seues pròpies competicions constituïsquen en el seu si agrupacions de persones voluntàries, a fi de facilitar informació als espectadors, contribuir a la prevenció de riscos i facilitar el correcte desenrotllament de l'espectacle. Les persones voluntàries no podran assumir funcions en matèria d'orde públic ni arrogar-se la condició d'autoritat.

Les federacions i lligues professionals fomentaran que els clubs i societats anònimes esportives amb fundacions pròpies presenten en la seua memòria d'activitats accions de prevenció de la violència, formació de voluntaris en el si de les seues entitats i de foment dels valors de l'esport. Les dites accions podran ser cofinançades entre el club o entitat, federació, lliga professional i el Consell Superior d'Esports a través de les corresponents convocatòries públiques.

2. La Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport o, si és el cas, les comunitats autònomes amb competències en matèria de seguretat, proposaran el marc d'actuació de les dites agrupacions, les funcions que podran ser-los encomanades, els sistemes d'identificació davant de la resta del públic espectador, els seus drets i obligacions, formació i perfeccionament, així com els mecanismes de reclutament.

3. La Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància promourà la col·laboració amb les organitzacions no governamentals que treballen contra el racisme i la violència en l'esport.

CAPÍTOL VI**Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport****Article 20. *Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport.***

1. La Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport és un òrgan col·legiat encarregat de la formulació i realització de polítiques actives contra la violència, la intolerància i l'evitació de les pràctiques racistes i xenòfobes en l'esport.

2. La Comissió Estatal és un òrgan integrat per representants de l'Administració General de l'Estat, de les comunitats autònomes i Corporacions Locals, de les federacions esportives espanyoles o lligues professionals, associacions d'esportistes i per persones de reconegut prestigi en l'àmbit de l'esport i la seguretat, la lluita contra la violència, el racisme i la intolerància, així com la defensa dels valors ètics que encarna l'esport.

La composició i funcionament de la Comissió Estatal s'establiran reglamentàriament.

3. Les funcions de la Comissió Estatal, entre altres que pogueren assignar-se-li, són:

a) De realització d'actuacions dirigides a:

1r. Promoure i impulsar accions de prevenció contra l'actuació violenta en els esdeveniments esportius.

2n. Fomentar, coordinar i realitzar campanyes de divulgació i de sensibilització en contra de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en totes les seues formes, a fi d'aconseguir que l'esport siga un referent d'integració i convivència social.

3r. Elaborar orientacions i recomanacions a les federacions esportives espanyoles, a les lligues professionals, societats anònimes esportives i clubs esportius per a l'organització d'aquells espectacles en què raonablement es preveja la possibilitat d'actes violents, racistes, xenòfobs i intolerants.

b) D'elaboració, informe o participació en la formulació de polítiques generals de sensibilització sobre la prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància, orientades especialment a:

1r. Informar aquells projectes de disposicions que li siguen sol·licitats per les Administracions Públiques competents en matèria d'espectacles esportius, en particular les relatives a policia d'espectacles esportius, disciplina esportiva i reglamentacions tècniques sobre instal·lacions.

2n. Informar preceptivament les disposicions de les comunitats autònomes que afecten el règim estatal de prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport i les disposicions de les comunitats autònomes sobre prevenció de la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport que siguen enviades per aquelles.

c) De vigilància i control, a l'efecte de:

1r. Proposar a les autoritats públiques competents l'adopció de mesures sancionadores als que incompliquen la normativa prevista en esta Llei i en les normes que la despleguen.

2n. Interposar recurs davant del Comité Espanyol de Disciplina Esportiva contra els actes dictats en qualsevol instància per les federacions esportives en l'aplicació del règim disciplinari previst en esta Llei, quan considere que aquells no s'ajusten al règim de sancions establert.

3r. Instar les federacions esportives espanyoles i lligues professionals a modificar els seus estatuts per a arreplegar en els règims disciplinaris les normes relatives a la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport.

4t. Instar les federacions esportives espanyoles a suprimir tota normativa que impliqui discriminació en la pràctica esportiva de qualsevol persona en funció de la seua nacionalitat o origen.

5t. Promoure mesures per a la realització dels controls d'alcoholèmia en els espectacles esportius d'alt risc, i per a la prohibició d'introduir en els mateixos objectes perillosos o susceptibles de ser utilitzats com a armes.

6t. Proposar el marc d'actuació de les Agrupacions de Voluntaris prevista en l'article 19 d'esta Llei.

7m. Declarar un esdeveniment esportiu com d'alt risc, als efectes determinats en esta Llei i en les seues disposicions de desplegament.

8u. Coordinar la seua actuació amb la desenrotllada pels òrgans perifèrics de l'Administració General de l'Estat amb funcions en matèria de prevenció de la violència en l'esport, així com el seguiment de la seua activitat.

9é. En el marc de la seua pròpia reglamentació, ser un dels proponents anuals de la concessió del Premi Nacional que recompensa els valors d'esportivitat.

d) D'informació, elaboració d'estadístiques i avaluació de situacions de risc, destinades a:

1r. Arreplegar i publicar anualment les dades sobre violència, racisme, xenofòbia i intolerància en els espectacles esportius, prèvia dissociació de les dades de caràcter personal relacionades amb estes, així com realitzar enquestes sobre esta matèria.

2n. Realitzar informes i estudis sobre les causes i els efectes de la violència, racisme, xenofòbia i intolerància en l'esport.

e) De col·laboració i cooperació amb les comunitats autònomes:

Establir mecanismes de col·laboració i de cooperació amb les comunitats autònomes per a l'execució de les mesures previstes en els apartats anteriors quan foren competència d'estes, i especialment amb els òrgans que amb semblants finalitats que la Comissió Estatal hi haja en les comunitats autònomes.

TÍTOL II

Règim sancionador contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància en l'esport

CAPÍTOL I

Infraccions

Article 21. *Infraccions de les persones organitzadores de competicions i espectacles esportius.*

1. Són infraccions molt greus:

a) L'incompliment de les normes o instruccions que regulen la celebració de les competicions, proves o espectacles esportius, que impedisca el seu normal desenrotllament i produïska importants perjudicis per als que hi participen o per al públic assistent.

b) L'incompliment de les mesures de seguretat aplicables de conformitat amb esta Llei i les disposicions que la despleguen i que suposen un greu risc per als assistents als recintes esportius.

c) La desobediència reiterada de les ordes o disposicions de les autoritats governatives sobre les condicions

de la celebració d'estos espectacles sobre qüestions que afecten el seu normal i adequat desenrotllament.

d) L'alteració, sense complir els tràmits pertinents, de l'aforament del recinte esportiu.

e) La falta de previsió o negligència en la correcció dels defectes o anomalies detectades que suposen un greu perill per a la seguretat dels recintes esportius i, específicament, en els circuits tancats de televisió.

f) L'incompliment de les normes que regulen la celebració dels espectacles esportius que permeten que es produïsqen comportaments violents, racistes, xenòfobs i intolerants definits en els apartats 1 i 2 de l'article 2, bé per part del públic o entre el públic i els participants en l'esdeveniment esportiu, quan concórrega alguna de les circumstàncies de perjudici, risc o perill previstes en les lletres a), b) i e) o quan estos comportaments revisten la transcendència o els efectes previstos en les lletres c) i g) del present apartat.

g) L'organització, participació activa o la incentivació i promoció de la realització d'actes violents, racistes, xenòfobs o intolerants d'especial transcendència pels seus efectes per a l'activitat esportiva, la competició o per a les persones que hi assisteixen o hi participen.

h) El trencament de les sancions imposades en matèria de violència, racisme, xenofòbia i intolerància en l'esport.

i) La realització de qualsevol conducta definida en els apartats primer i segon de l'article 2 de la present Llei, quan concórrega alguna de les circumstàncies de perjudici, risc o perill previstes en les lletres a), b) i e) o quan revista la transcendència o efectes previstos en les lletres c) i g) del present apartat.

j) L'incompliment de les obligacions previstes en l'article 25 de la present Llei.

2. Són infraccions greus:

a) Tota acció o omissió que supose l'incompliment de les mesures de seguretat i de les normes que disciplinen la celebració dels espectacles esportius i no constituïska infracció molt greu d'acord amb les lletres a), b), e), f) i g) de l'apartat anterior.

b) La realització de les conductes definides en els apartats 1 i 2 de l'article 2 que no siguen considerades infraccions molt greus d'acord amb el que disposa l'apartat anterior.

c) La desobediència de les ordes o disposicions de les autoritats governatives sobre les condicions de la celebració d'estos espectacles sobre qüestions que afecten el seu normal i adequat desenrotllament.

d) La gestió deficient del llibre de registre de seguidors o la seua inexistència, a què es referix l'article 9 de la present Llei.

e) El suport a activitats de penyes, associacions, agrupacions o grups d'aficionats que incomplisquen el que estipula esta Llei.

3. Són infraccions lleus de les persones organitzadores de competicions i espectacles esportius tota acció o omissió que supose l'incompliment de les previsions imposades en esta Llei que no meresca qualificar-se com a greu o molt greu d'acord amb els apartats anteriors, així com les conductes que infringisquen altres obligacions legalment establides en matèria de seguretat dels espectacles esportius.

Article 22. *Infraccions de les persones espectadores.*

1. Són infraccions molt greus de les persones que assisteixen a competicions i espectacles esportius:

a) La realització de qualsevol acte o conducta definida en els apartats 1 i 2 de l'article 2 de la present Llei, quan concórrega alguna de les circumstàncies de perjudici,

risc, perill, transcendència o efectes previstos en l'apartat 1 de l'article 21 de la present Llei.

b) L'incompliment de les obligacions d'accés i permanència en el recinte establides en l'article 6 i en l'apartat 1 de l'article 7, quan ocasionen danys o greus riscos a les persones o en els béns o quan concórreguen circumstàncies d'especial risc, perill o participació en estes.

c) L'incompliment de l'orde de desallotjament establida en l'apartat 4 de l'article 7 de la present Llei.

d) El trencament de les sancions imposades en matèria de violència, racisme, xenofòbia i intolerància en l'esport.

2. Són infraccions greus dels assistents a competicions i espectacles esportius la realització de les conductes definides en els articles 2, article 6 i article 7 de la present Llei que no hagen sigut qualificades com a molt greus en l'apartat anterior.

3. Són infraccions lleus de les persones assistents a competicions i espectacles esportius tota acció o omissió que supose l'incompliment de les obligacions imposades en esta Llei que no meresca qualificar-se com a greu o molt greu d'acord amb els apartats anteriors, així com la infracció d'altres obligacions legalment establides en matèria de seguretat dels espectacles esportius.

Article 23. *Infraccions d'altres subjectes.*

1. Són infraccions molt greus de qualssevol subjectes que les cometen:

a) La realització de les conductes definides en els apartats 1 i 2 de l'article 2 de la present Llei en els veïns als llocs en què se celebren competicions esportives i en els transports públics i transports organitzats que s'hi dirigisquen, quan s'ocasionen danys o greus riscos a les persones o en els béns o quan concórreguen circumstàncies d'especial risc, perill o participació en estes.

b) La realització de declaracions en mitjans de comunicació de caràcter imprés, audiovisual o per Internet, en la virtut de la qual s'amenaça o s'incite a la violència o a l'agressió als participants en encontres o competicions esportives o a les persones assistents a estos, així com la contribució significativa per mitjà d'estes declaracions a la creació d'un clima hostil o que promoga l'enfrontament físic entre els que participen en trobades o competicions esportives o entre les persones que hi assistixen.

c) La difusió per mitjans tècnics, materials, informàtics o tecnològics vinculats a informació o activitats esportives de continguts que promoguen o donen suport a la violència, o que inciten, fomenten o ajuden als comportaments violents o terroristes, racistes, xenòfobs o intolerants per raons de religió, ideologia, orientació sexual, o qualsevol altra circumstància personal o social, o que suposen un acte de manifest menyspreu als participants en la competició o en l'espectacle esportiu o a les víctimes del terrorisme i als seus familiars.

d) L'incompliment de les sancions imposades en matèria de violència, racisme, xenofòbia i intolerància en l'esport.

2. Són infraccions greus de qualssevol subjectes que les cometen:

a) La realització de les conductes definides en els apartats 1 i 2 de l'article 2 de la present Llei en les proximitats dels llocs en què se celebren competicions esportives i en els transports organitzats que s'hi dirigisquen, quan no siguen qualificades com a molt greus d'acord amb l'apartat anterior.

b) La realització de declaracions públiques en mitjans no inclosos en el literal b) de l'apartat anterior, en la virtut de les quals s'amenaça o s'incite a la violència o a l'agressió als participants en encontres o competicions esportives o als assistents a estos, així com la contribució

significativa per mitjà d'estes declaracions a la creació d'un clima hostil o que promoga l'enfrontament físic entre els participants en encontres o competicions esportives o entre els assistents a estos.

c) La venda en l'interior de les instal·lacions esportives dels productes prohibits en l'apartat 3 de l'article 4, de begudes alcohòliques o d'aquelles els envasos de les quals incomplisquen el que disposa l'apartat segon del mateix article.

3. Són infraccions lleus de qualssevol subjectes que les cometen la realització de les conductes definides en els apartats 1 i 2 de l'article 2 que no siguen qualificades com a greus o molt greus en els apartats anteriors.

CAPÍTOL II

Sancions

Article 24. *Sancions.*

1. Com a conseqüència de la comissió de les infraccions tipificades en el present Títol podran imposar-se les sancions econòmiques següents:

- De 150 a 3.000 euros en cas d'infraccions lleus.
- De 3.000,01 a 60.000 euros en cas d'infraccions greus.
- De 60.000,01 a 650.000 euros, en cas d'infraccions molt greus.

2. A més de les sancions econòmiques abans mencionades, als organitzadors de competicions i espectacles esportius podran imposar-se les següents:

- La inhabilitació per a organitzar espectacles esportius fins a un màxim de dos anys per infraccions molt greus i fins a dos mesos per infraccions greus.
- La clausura temporal del recinte esportiu fins a un màxim de dos anys per infraccions molt greus i fins a dos mesos per infraccions greus.

3. A més de les sancions econòmiques, a les persones físiques que cometen les infraccions tipificades en el present Títol se'ls podran imposar, atenent a les circumstàncies que concórreguen en els fets i, molt especialment, a la seua gravetat o repercussió social, la sanció de desentrotllar treballs socials en l'àmbit esportiu i la sanció de prohibició d'accés a qualsevol recinte esportiu d'acord amb l'escala següent:

- Prohibició d'accés a qualsevol recinte esportiu per un període comprés entre un mes i sis mesos, en cas d'infraccions lleus.
- Prohibició d'accés a qualsevol recinte esportiu per un període entre sis mesos i dos anys, en cas d'infraccions greus.
- Prohibició d'accés a qualsevol recinte esportiu per un període entre dos anys i cinc anys, en cas d'infraccions molt greus.

4. A més de les sancions econòmiques o en compte d'estes, als que realitzen les declaracions previstes en el literal b) de l'apartat primer de l'article 23, se'ls podrà imposar l'obligació de publicar a costa seu en els mateixos mitjans que van arrebregar les seues declaracions i amb almenys la mateixa amplitud, rectificacions públiques o, substitutivament, a criteri de l'òrgan resolutori, anuncis que promocionen l'esportivitat i el joc net en l'esport.

5. A més de les sancions econòmiques, als que realitzen les conductes infractores definides en el literal c) de l'apartat primer de l'article 23, se'ls podrà imposar l'obligació de crear, publicar i mantindre a costa seu, fins a un màxim de cinc anys, un mitjà tècnic, material, informàtic o tecnològic equivalent a l'utilitzat per a cometre la infracció, amb continguts que fomenten la convivència, la

tolerància, el joc net i la integració intercultural en l'esport. El deficient compliment d'esta obligació serà entès com a trencament de la sanció imposada, podent oferir-se als sancionats un patró o model de contrast per a acomodar l'extensió i continguts del mitjà.

Article 25. Sanció de prohibició d'accés.

1. Els clubs i les persones responsables de l'organització d'espectacles esportius hauran de privar de la condició de soci, associat o abonat a les persones que siguen sancionades amb la prohibició d'accés a recintes esportius, a l'efecte de la qual l'autoritat competent els comunicarà la resolució sancionadora, mantenint l'exclusió de l'abonament o de la condició de soci o associat durant tot el període de compliment de la sanció.

2. Als efectes del compliment de la sanció, podran arbitrar-se procediments de verificació de la identitat, que seran efectuats per membres de les Forces i Cossos de Seguretat.

CAPÍTOL III

Responsabilitat i els seus criteris modificatius

Article 26. Subjectes responsables.

1. De les infraccions a què es referix el present títol seran administrativament responsables les persones físiques i jurídiques que actuen com a autors i els seus col·laboradors. En este últim cas les sancions previstes en els articles 24 i 25 s'imposaran, si és el cas, atenent al grau de participació.

2. Jugadors, personal tècnic i directiu, així com les altres persones sotmeses a disciplina esportiva respondran dels actes contraris a les normes o actuacions preventives de la violència esportiva de conformitat amb el que disposa el títol tercer de la present Llei i en les disposicions reglamentàries i estatutàries de les entitats esportives, quan estes conductes tinguen lloc en ocasió de l'exercici de la seua funció esportiva específica.

Estos mateixos subjectes es troben plenament sotmesos a les disposicions del present títol quan assistisquen a competicions o espectacles esportius en condició d'espectadors.

Article 27. Criteris modificatius de la responsabilitat.

1. Per a la determinació de la concreta sanció aplicable en relació amb les infraccions relatives a conductes definides en els apartats 1 i 2 de l'article 2 de la present Llei es prendran en consideració els criteris següents:

a) El penediment espontani, la manifestació pública de disculpes i la realització de gestos de caràcter esportiu que expressen intenció de corregir o esmenar el dany físic o moral infligit.

b) La col·laboració en la localització i en la minoració de les conductes violentes, racistes, xenòfobes o intolerants per part dels clubs i la resta de persones responsables.

c) L'adopció espontània i immediata a la infracció de mesures dirigides a reduir o mitigar els danys derivats d'esta.

d) L'existència d'intencionalitat o reiteració.

e) La naturalesa dels perjudicats causats.

f) La reincidència, entenent-se per tal la comissió en el terme d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa declarada per resolució ferma.

2. Per a la determinació de la concreta sanció aplicable en relació amb les infraccions relatives a obligacions de seguretat de les persones organitzadores de competi-

cions i espectacles esportius es prendran en consideració els criteris següents:

a) L'existència d'intencionalitat o reiteració.

b) La naturalesa dels perjudicats causats.

c) La reincidència, entenent-se per tal la comissió en el terme d'un any de més d'una infracció declarada per resolució ferma.

CAPÍTOL IV

Competències i procediment

Article 28. Competència per a la imposició de sancions.

1. La potestat sancionadora prevista en el present article serà exercida per l'autoritat governativa competent, podent demanar informes previs de les autoritats esportives i de la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport.

2. Quan la competència sancionadora corresponga a l'Administració General de l'Estat, la imposició de sancions es realitzarà per:

a) La Delegació del Govern, des de 150 euros fins a 60.000 euros.

b) La Secretaria d'Estat de Seguretat, des de 60.000,01 euros fins a 180.000 euros.

c) El Ministeri de l'Interior, des de 180.000,01 euros fins a 360.000 euros.

d) El Consell de Ministres, des de 360.000,01 euros fins a 650.000 euros.

3. La competència per a imposar les sancions d'inhabilitació temporal per a organitzar espectacles esportius i per a la clausura temporal de recintes esportius, correspondrà a la Secretaria d'Estat de Seguretat, si el termini de suspensió fóra igual o inferior a un any, i al Ministeri de l'Interior, si fóra superior al dit termini.

4. La competència per a imposar les sancions accesorries previstes en l'article 24 correspondrà a l'òrgan sancionador competent en cada cas, sense perjudic del que disposa l'apartat anterior i, en el cas que tinga caràcter substitutiu d'infraccions molt greus, segons el que disposa l'apartat quart de l'article 24 d'esta Llei, correspondrà a la Secretaria d'Estat de Seguretat.

Article 29. Registre de sancions.

1. El Registre Central de Sancions en matèria de violència, racisme, xenofòbia i intolerància en l'esport, així com l'arreglada de les dades que s'hi inscriuen, s'ajustaran al que disposa la legislació relativa a la protecció de dades de caràcter personal. En tot cas, s'assegurarà el dret de les persones que siguen objecte de resolucions sancionadores a ser informades de la seua inscripció en el Registre i a mantindre-la únicament mentres siga necessari per a la seua execució.

2. Tot assentament registral haurà de contindre, si més no, les referències següents:

a) Lloc i data de l'esdeveniment esportiu, classe de competició i contendents.

b) Dades identificatives de l'entitat esportiva, organitzador o particular afectat per l'expedient.

c) Classe de sanció o sancions imposades, especificant amb claredat el seu abast temporal.

d) Infracció comesa per l'infractor, especificant l'article de la Llei en què està tipificada i, si és el cas, les circumstàncies modificatives de la responsabilitat.

3. D'acord amb les disposicions vigents en la matèria, tindran accés a les dades d'este Registre els particulars que tinguen un interès directe i manifest, així com les entitats esportives a l'efecte de col·laboració amb les

autoritats en el manteniment de la seguretat pública amb motiu de competicions o espectacles esportius.

4. El registre disposarà d'una Secció de prohibicions d'accés a recintes esportius. Les sancions seran comunicades per l'òrgan sancionador al mateix registre i als organitzadors dels espectacles esportius, a fi que estos verifiquen la identitat en els controls d'accés pels mitjans que reglamentàriament es determinen.

5. Quan es tracte de sancions imposades a persones seguidores de les entitats esportives per cometre els il·lícits definits en els apartats 1 i 2 de l'article 2, l'òrgan sancionador les notificarà al club o entitat esportiva a què pertanguen a fi d'incloure l'oportuna referència en el llibre de registre d'activitats de seguidors a què fa referència l'article 9 i d'aplicar la prohibició de suport que contempla l'article 3, apartat 2, literal h).

6. El Registre Central de Sancions en matèria de violència, racisme, xenofòbia i intolerància en l'esport a què es referix este article estarà adscrit al Ministeri de l'Interior.

Article 30. *Procediment sancionador.*

En tot allò que no disposa el present títol, l'exercici de la potestat sancionadora a què este es referix s'aplicaran els principis i prescripcions contingudes en el títol IX de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú i en les seues normes de desplegament, especialment pel que fa a l'extinció de la responsabilitat, prescripció de les infraccions i sancions, execució de sancions i principis generals del procediment sancionador.

Article 31. *Presentació de denúncies.*

Tota persona podrà instar la incoació d'expedients sancionadors per les infraccions contingudes en el present títol. El denunciante, que aportarà les proves de què si és el cas dispose, no tindrà la condició de part en el procediment, si bé se li reconeix el dret a ser notificat de la resolució que recaiga en l'expedient.

TÍTOL III

Règim disciplinari esportiu contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància

CAPÍTOL I

Àmbit d'aplicació

Article 32. *Àmbit d'aplicació del règim disciplinari esportiu.*

1. Les persones vinculades a una federació esportiva per mitjà d'una llicència federativa estatal o autonòmica habilitada per a la participació en competicions estatals així com els clubs, Societats Anònimes Esportives i les persones que desenrotllen la seua activitat dins d'estes podrà ser sancionats de conformitat amb el que disposen els articles següents.

2. Este règim sancionador té la condició de règim especial respecte del previst, amb caràcter general, en la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, que tindrà en tots els seus punts la condició de norma supletòria.

3. De conformitat amb el que preveu esta Llei, quan les persones a què es referix l'apartat 1 d'este article assistisquen com a espectadors a una prova o competició esportiva el seu règim de responsabilitat serà l'arreplegat en el present títol.

4. No seran considerades conductes infractores les que es continguen en el present títol per remissió a les

definicions contingudes en els apartats primer i segon de l'article 2 de la Llei, quan siguen realitzades pels esportistes d'acord amb les regles tècniques del joc pròpies de la corresponent modalitat esportiva.

CAPÍTOL II

De les infraccions i sancions

Article 33. *De la classificació de les infraccions contra el règim previst en esta Llei.*

Les infraccions del règim esportiu que es contempen en esta Llei poden ser molt greus o greus de conformitat amb el que s'establix en els articles següents.

Article 34. *Infraccions molt greus.*

Es consideren infraccions molt greus:

1. De les regles de joc o competició o de les normes esportives generals:

a) Els comportaments i gestos agressivament i manifestament antiesportius dels esportistes, quan es dirigisquen a l'àrbitre, a altres esportistes o al públic, així com les declaracions públiques de directius, administradors de fet o de dret de clubs esportius i societats anònimes esportives, tècnics, àrbitres i esportistes que inciten als seus equips o als espectadors a la violència de conformitat amb el que disposen els apartats primer i segon de l'article 2 d'esta Llei.

b) La promoció, organització, direcció, encobriment o defensa dels actes i conductes tipificats en els apartats primer i segon de l'article 2 d'esta Llei.

c) La participació activa en actes violents, racistes, xenòfobs o intolerants o que fomenten este tipus de comportaments en l'esport.

A l'efecte d'este article, es considera, en tot cas, com a participació activa la realització de declaracions, gestos, insults i qualsevol altra conducta que impliquen una vexació a una persona o grup de persones per raó del seu origen racial o ètnic, de la seua religió, conviccions, discapacitat, edat, sexe o orientació sexual.

d) La no adopció de mesures de seguretat i la falta de diligència o de col·laboració en la repressió de comportaments violents, racistes, xenòfobs o intolerants.

2. Es consideren específicament com a infraccions molt greus per a les persones que ocupen la presidència i la resta de membres de les federacions esportives, l'omissió del deure d'assegurar el correcte desenrotllament dels espectacles esportius que impliquen riscos per als espectadors o per als participants en estos, tant en el que es referix al desenrotllament de la mateixa activitat esportiva, com a la protecció dels drets fonamentals i, específicament, els que impliquen comportaments racistes, xenòfobs o intolerants.

3. Així mateix, són infraccions específiques molt greus per als clubs i societats anònimes esportives que participen en competicions professionals:

a) L'omissió del deure d'adoptar totes les mesures establides en la present Llei per a assegurar el correcte desenrotllament dels espectacles esportius amb riscos per als espectadors o per als participants en estos i evitar la realització d'actes o comportaments racistes, xenòfobs, intolerants i contraris als drets fonamentals.

b) La facilitació de mitjans tècnics, econòmics, materials, informàtics o tecnològics que donen suport a l'actuació de les persones o grups que promoguen la violència o les conductes racistes, xenòfobes i intolerants a què es referixen els apartats primer i segon de l'article 2 d'esta Llei.

Article 35. *Infraccions greus.*

Es consideren infraccions de caràcter greu:

a) Els comportaments i actes de menyspreu o desconsideració a una persona o grup de persones en relació amb el seu origen racial o ètnic, la seua religió, conviccions, discapacitat, edat, sexe o orientació sexual, així com qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

b) La passivitat en la repressió de les conductes violentes, xenòfobes i intolerants, quan per les circumstàncies en què es produïsquen no puguen ser considerades com a infraccions molt greus conforme a l'apartat anterior.

c) L'omissió de les mesures de seguretat quan, en atenció a les circumstàncies concurrents, no puga ser considerada com a infracció molt greu.

Article 36. *Del règim de sancions a imposar com a conseqüència de les infraccions previstes en esta Llei.*

El règim sancionador de les infraccions contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància previstes en l'àmbit disciplinari esportiu queda establert de la manera següent:

a) Per la comissió d'infraccions considerades com a molt greus de les previstes en la present Llei, es podrà imposar les sancions següents:

1r. Inhabilitació per a ocupar càrrecs en l'organització esportiva o suspensió o privació de llicència federativa, quan el responsable dels fets siga una persona amb llicència esportiva. La sanció es podrà imposar amb caràcter temporal per un període de dos a cinc anys, o excepcionalment amb caràcter definitiu en els supòsits de reincidència en la comissió d'infraccions d'extraordinària gravetat.

2n. Sanció pecuniària per als clubs, esportistes, jutges, àrbitres i directius en el marc de les competicions professionals, de 18.000,01 a 90.000 euros.

3r. Sanció pecuniària per als clubs, esportistes, jutges, àrbitres i directius en el marc de la resta de competicions, de 6.000,01 a 18.000 euros.

4t. Clausura del recinte esportiu per un període que comprega des de quatre partits o encontres fins una temporada.

5t. Pèrdua de la condició de soci i prohibició d'accés a l'estadi o llocs de desenvolupament de les proves o competicions per temps no superior a cinc anys.

6t. Celebració de la prova o competició esportiva a porta tancada.

7m. Pèrdua de punts o llocs en la classificació.

8u. Pèrdua o descens de categoria o divisió.

b) Per la comissió d'infraccions considerades greus, podrà imposar-se les sancions següents:

1r. Inhabilitació per a ocupar càrrecs en l'organització esportiva o suspensió o privació de llicència federativa, amb caràcter temporal, quan el responsable dels fets siga una persona amb llicència esportiva. La sanció a imposar serà d'un mes a dos anys o de quatre o més encontres en una mateixa temporada.

2n. Sanció pecuniària per als clubs, esportistes, jutges, àrbitres i directius en el marc de les competicions professionals, de 3.000 a 18.000 euros.

3r. Sanció pecuniària per als clubs, esportistes, jutges, àrbitres i directius en el marc de les competicions no professionals, de 500 a 6.000 euros.

4t. Clausura del recinte esportiu de fins a tres partits o encontres, o de dos mesos.

5t. Pèrdua de punts o llocs en la classificació.

c) Les anteriors sancions són independents i compatibles amb les mesures que els Estatuts i Reglaments

Federatius puguen preveure en relació amb els efectes purament esportius que hagen de resoldre's per a assegurar el normal desenvolupament de la competició, encontre o prova. S'entenen, en tot cas, inclosos en este apartat les decisions sobre la continuació o no de l'encontre, la seua repetició, celebració, si és el cas, a porta tancada, resultats esportius i qualssevol altres previstes en aquelles normes que siguen inherents a l'organització i govern de l'activitat esportiva.

d) Els Estatuts i Reglaments federatius podrà contemplar la imposició de sancions de caràcter reinsertiu, acumulades a les econòmiques, i alternatives o acumulades a les d'un altre tipus. En particular, pot establir-se el desenvolupament d'accions de voluntariat en organitzacions dedicades a tasques socials relacionades amb l'objecte de la infracció, i especialment, les implicades en la lluita contra la violència, el racisme, la xenofòbia i la intolerància.

Article 37. *Regles específiques per a la graduació de la responsabilitat disciplinària esportiva i per a la tramitació dels procediments disciplinaris.*

1. Les regles de determinació i extinció de la responsabilitat i el procediment d'imposició de les sancions disciplinàries esportives previstes en el present títol seran les establides amb caràcter general en el títol XI de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport, i en les disposicions reglamentàries de desplegament d'estes, sense més especificacions que les previstes en el present article.

2. En tot cas, serà causa d'atenuació de la responsabilitat per part dels clubs i la resta de persones responsables la col·laboració en la localització dels que causen les conductes prohibides per la present Llei o en l'atenuació de les conductes violentes, racistes, xenòfobes i intolerants.

3. Els expedients disciplinaris hauran de tindre una duració màxima d'un mes, prorrogable un altre mes més per causa justificada, des de la seua incoació, bé siga a iniciativa pròpia o a requeriment de la Comissió Estatal Contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport. Transcorregut este termini, la competència per a continuar la instrucció i resoldre correspondrà al Comitè Espanyol de Disciplina Esportiva.

4. Les resolucions del Comitè Espanyol de Disciplina Esportiva dictades en virtut del que disposa l'apartat anterior esgotaran la via administrativa i contra estes únicament podrà interposar-se recurs administratiu, de conformitat amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, Reguladora de la Jurisdicció contenciosa administrativa.

5. La Comissió Estatal Contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport tindrà legitimació activa per a impugnar les resolucions federatives davant del Comitè Espanyol de Disciplina Esportiva, quan entenga que la resolució objecte de recurs resulta contrària als interessos públics la protecció dels quals se li ha confiat; els òrgans disciplinaris federatius notificaran a la Comissió Estatal Contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport les resolucions que dicten en l'àmbit d'aplicació del present Títol, a fi que puga exercir esta funció.

TÍTOL IV

Disposicions Comunes als títols II i III

Article 38. *Concurrència de procediments penals, administratius i disciplinaris.*

1. La incoació d'un^o procés penal no serà obstacle per a la iniciació, si és el cas, d'un procediment administratiu i disciplinari pels mateixos fets, però no es dictarà una resolució en estos fins que no haja recaigut sentència o interlocutòria de sobreseïment ferm en la causa penal.

En tot cas, la declaració de fets provats continguda en la resolució que posa terme al procés penal vincularà a la resolució que es dicte en els procediments administratiu i disciplinari, sense perjudi de la distinta qualificació jurídica que puguen merèixer en una o altra via.

Només podrà recaure sanció penal i administrativa i disciplinària sobre els mateixos fets quan no hi haguera identitat de fonament jurídic.

2. Quan a una mateixa persona física o jurídica i amb identitat de fets li resulten simultàniament d'aplicació sancions administratives i disciplinàries previstes en els títols segon i tercer de la present Llei, serà de tramitació preferent el procediment administratiu sancionador previst en el títol segon.

Comés el fet infractor en què puga produir-se concurrència de responsabilitat administrativa i disciplinària, l'òrgan competent per a la instrucció de cada un dels procediments vindrà obligat a iniciar-lo i a notificar la incoació de l'expedient a l'òrgan recíproc, administratiu o federatiu, segons el cas.

3. Quan un òrgan federatiu reba la notificació d'incoació d'un expedient administratiu sancionador relatiu a subjectes i fets idèntics als que estiguen donant lloc a la tramitació d'un expedient disciplinari, suspendrà la tramitació del procediment, notificant-ho a l'òrgan administratiu que trameta el procediment administratiu sancionador. Cas que no hi haja identitat de subjectes, fets o fonaments jurídics podrà no obstant continuar la tramitació del procediment.

4. Una vegada acabat l'expedient administratiu sancionador, l'òrgan competent per a resoldre'l notificarà l'acord resolutori a l'òrgan disciplinari federatiu que va comunicar la suspensió del procediment, el qual alçarà la suspensió i adoptarà un dels acords següents:

a) La continuació del procediment disciplinari, quan no hi haja identitat de fonaments jurídics per a la imposició de la sanció, o quan havent-n'hi, la sanció administrativa siga inferior a la que puga imposar-se com a conseqüència del procediment disciplinari.

b) L'arxivament de les actuacions, quan hi haja identitat de fonaments jurídics i la sanció administrativa siga igual o superior a la que puga imposar-se com a conseqüència del procediment disciplinari.

5. En el cas que l'òrgan disciplinari decidisca continuar el procediment sancionador per haver-hi identitat de fonaments jurídics però ser la infracció susceptible d'una sanció superior a l'administrativament imposada, la resolució de l'expedient disciplinari reduirà la sanció aplicable en la quantia o entitat que corresponga per aplicació de la sanció administrativa prèvia, fent constar expressament la quantia de la reducció en la resolució del procediment.

6. En el cas que recaiga una resolució judicial que anul·le totalment o parcialment la sanció administrativa, l'òrgan que va dictar esta última ho notificarà a l'òrgan disciplinari federatiu que en el seu dia li haguera comunicat la incoació del procediment, a fi que el mateix procedisca a l'arxivament de les actuacions, llevat que no hi haja identitat de fonaments jurídics entre la sanció administrativa anul·lada i l'eventual sanció disciplinària que poguera imposar-se, i en este cas es procedirà d'acord amb el que disposa l'apartat 4, lletra a) del present article.

7. Els acords adoptats pels òrgans federatius pel que fa als apartats quart, quint i sext del present article són susceptibles d'impugnació d'acord amb el que disposa el títol XI de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport.

Disposició addicional primera. Desplegament reglamentari.

S'autoritza el Govern a dictar les normes reglamentàries tant en els supòsits específics que preveu esta Llei i aquells altres que siguin necessaris per a l'efectiva aplicació de les previsions contingudes en esta, sense perjudi

de les competències de les comunitats autònomes fixades en els seus respectius Estatuts d'Autonomia.

Disposició addicional segona. Habilitacions reglamentàries a les entitats esportives i normes d'aplicació immediata.

1. En el termini de sis mesos, les entitats esportives dictaran les disposicions necessàries per a l'adequació dels seus reglaments a la present Llei. En tant que esta adaptació tinga lloc, seran de directa aplicació des de la seua entrada en vigor els tipus d'infracció i les sancions que la present Llei estableix com a mínims indisponibles, encara que no es troben expressament previstos en les reglamentacions esportives vigents.

Transcorregut el termini citat en el paràgraf anterior, seran nuls de ple dret els preceptes continguts en els Estatuts, Reglaments i la resta de normes federatives que continguin algun mecanisme discriminatori en funció de la nacionalitat o origen de les persones.

2. Així mateix, les esmentades entitats hauran de modificar, en el mateix termini previst en l'apartat anterior, la seua normativa i eliminar qualsevol obstacle o restricció que impedisca o dificulte la participació en activitats esportives no professionals dels estrangers que es troben legalment a Espanya i de les seues famílies. Excepcionalment, es podrà autoritzar pel Consell Superior d'Esports mesures d'acció positiva basades en exigències i necessitats derivades de l'esport d'alt nivell i de la seua funció representativa d'Espanya.

3. La participació d'estrangers en l'activitat esportiva professional es regirà per la seua normativa específica.

Disposició addicional tercera. Actualització de les quanties de les multes.

La quantia de les multes previstes en la present Llei podrà ser actualitzada pel Govern a proposta dels titulars dels Ministeris de l'Interior i d'Educació i Ciència, tenint en compte la variació de l'índex oficial de preus al consum.

Disposició addicional quarta. Informació de Resolucions recaigudes en els expedients sancionadors i disciplinaris.

Les autoritats governatives i les Federacions Esportives notificaran a la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport, i al Registre Central de Sancions en matèria de Violència, Racisme, Xenofòbia i Intolerància en l'Esport, les resolucions que dicten en aplicació dels preceptes arrellegats en la present Llei.

Disposició addicional quinta. Modificació de l'article 32.2 de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport.

L'apartat 2 de l'article 32 de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport queda redactat de la manera següent:

«2. Els estatuts de les federacions esportives espanyoles inclouran els sistemes d'integració i representativitat de les federacions d'àmbit autonòmic, segons el que estableixen les disposicions de desplegament de la present Llei. A estos efectes, la presidència de les Federacions d'àmbit autonòmic formaran part de les Assemblees generals de les Federacions esportives espanyoles, i tindran la representació d'aquelles.

En tot cas, perquè les federacions d'àmbit autonòmic puguen integrar-se en les federacions esportives espanyoles o, si és el cas, mantindre eixa

integració, hauran d'eliminar qualsevol obstacle o restricció que impedisca o dificulti la participació d'estrangers que es troben legalment a Espanya i de les seues famílies en les activitats esportives no professionals que organitzen.»

Disposició addicional sexta. *Cooperació Internacional.*

El Consell Superior d'Esports i el Ministeri de l'Interior, en coordinació amb el Ministeri d'Assumptes Exteriors i de Cooperació, promouran noves actuacions per a fomentar i articular procediments de col·laboració amb els organismes internacionals competents en la matèria.

Disposició addicional setèima. *Instal·lació de videocàmeres i gravació d'imatges.*

La instal·lació dels dispositius de videovigilància a què es referixen els articles 4 i 12 de la present Llei, així com el tractament de les imatges resultants de la utilització d'estos dispositius es troben sotmesos al que disposa la Llei Orgànica 4/1997, de 4 d'agost, per la qual es regula la utilització de videocàmeres per les Forces i Cossos de Seguretat en llocs públics.

Les imatges captades pels esmentats dispositius seran tractades únicament pel Coordinador de Seguretat, que les transmetrà a les Forces i Cossos de Seguretat o a les autoritats competents únicament en cas d'apreciar-s'hi l'existència d'alguna de les conductes previstes en els apartats primer i segon de l'article 2 d'esta Llei, a fi que s'incorporen al procediment judicial o administratiu corresponent.

Per a l'exercici de les potestats previstes en les lletres b) i d) de l'article 12.1 d'esta Llei, la Delegació del Govern demanarà l'informe previ de la Comissió Estatal contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport, sobre la proporcionalitat i idoneïtat de l'establiment d'esta mesura.

Disposició addicional octava. *Delimitació de competències.*

Tindran la consideració d'autoritats, a l'efecte de la present Llei, les corresponents de les comunitats autònomes amb competències per a la protecció de persones i béns i per al manteniment de la seguretat ciutadana, d'acord amb el que disposen els corresponents Estatuts i les Lleis Orgàniques de Forces i Cossos de la Seguretat i de Protecció de la Seguretat Ciutadana, i podran imposar les sancions i la resta de mesures determinades en esta Llei en les matèries sobre les quals tinguen competència.

En tot cas, la vigent Llei s'aplicarà respectant les competències que les comunitats autònomes puguen tindre en l'àmbit de l'esport i, específicament, sobre la regulació en matèria de prevenció de la violència en els espectacles públics esportius. Al seu torn, l'aplicació de les mesures de seguretat previstes en la present Llei s'executarà respectant les competències en matèria de seguretat pública conferides a les comunitats autònomes, de conformitat amb el que disposa la normativa de Forces i Cossos de Seguretat.

Disposició addicional novena. *Remissions normatives.*

Les referències realitzades en qualsevol norma a les disposicions sobre prevenció de la violència en els espectacles esportius contingudes en la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport, s'entendran referides, en tot cas, a les disposicions de la present Llei.

Disposició addicional desena. *Modificacions legislatives sobre responsabilitat civil.*

El Govern remetrà, en el termini d'un any, a les Corts Generals, els projectes de Llei o de modificació de les lleis ja existents que convinguen per a regular de manera específica la responsabilitat civil en l'àmbit propi de l'esport i dels espectacles esportius, així com de l'assegurament d'esta i la seua conseqüent repercussió en el sistema de compensació d'assegurances.

Disposició transitòria única. *Règim orgànic fins a la creació de la Comissió contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport.*

L'actual Comissió Nacional per a la Prevenció de la Violència en els Espectacles Esportius exercirà totes les seues funcions fins a la creació i efectiva posada en funcionament de la Comissió contra la Violència, el Racisme, la Xenofòbia i la Intolerància en l'Esport, prevista en esta Llei.

Disposició derogatòria única. *Derogació de determinats preceptes de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport.*

1. Queden derogats els articles següents i apartats de la Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'Esport:

Articles 60 a 69.
Article 76. Apartats e), g) i h).
Article 76.2, apartat g).

2. Queden derogats, així mateix, tots els preceptes de normes del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen al que disposa esta Llei.

Disposició final primera. *Títols competencials.*

La present Llei es dicta a l'empara dels títols competencials que corresponen a l'Estat en relació amb l'organització de l'esport federat estatal en el seu conjunt i, així mateix, de l'article 149.1.29a de la Constitució, excepte la disposició addicional sexta que es dicta a l'empara de l'article 149.1.3a de la Constitució. Tot això sense perjudi de les competències atribuïdes a les comunitats autònomes pels seus Estatuts d'Autonomia en matèria d'esport.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

La present Llei entrarà en vigor al cap d'un mes de la publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,
Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 11 de juliol de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

13409 LLEI 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom. («BOE» 166, de 12-7-2007.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui veguen i entenguen esta llei.
Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.